Shri Gitagangeyam SubrahmaNya Ashtapadi with Notes

శ్రీగీతగాఙ్గేయమ్ సుబ్రహ్మణ్యాష్టపదీ సటీక

Document Information

Text title : Gita Gangeyam or Subrahmanya Ashtapadi with Notes

File name : gItagAngeyamsaTIka.itx

Category : subrahmanya, aShTaka, kRitI

Location : doc_subrahmanya

Author : Vishwanatha Sastry, (kAnADukAttAn) Kanaadukattan, Tamil Nadu

Transliterated by : Rajani Arjun Shankar rajani_arjun at yahoo.com

Proofread by : Rajani Arjun Shankar rajani_arjun at yahoo.com

Description/comments : See mUlam for only the text

Acknowledge-Permission: Murugan Thiruvarul Sangam, Pranatharthihara Naamasankeerthana Mandali, P. Venkataraman, Bangalore

Latest update : June 22, 2023

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

July 9, 2023

sanskritdocuments.org

Shri Gitagangeyam SubrahmaNya Ashtapadi with Notes

శ్రీగీతగాఙ్గేయమ్ సుబ్రహ్మణ్యాష్టపదీ సటీక

Introduction

The Geeta-Gangeyam is a work, modeled on the Geeta-govindam of Jayadeva, but with plenty of charm and merit of its own. Its author is Kanadukathan Sri Vishwanatha Kavi, who describes himself as a Shabdika (grammarian) and the son of Srimati Balamba and Sri Ramasubrahmanya, hailing from Shivapuram Agrahara of Pudukkottai, and residing in Kanadukathan. (Additional information on the author is given at the end.)

The hero or Nayaka of this work is Sri Subrahmanya (who is known as Gangeya too, being the son of Ganga), enshrined in the temple atop the hill at Kunrakkudi in Tamil Nadu. This hill is known as Mayuragiri. The heroine or Nayika is Sri Valli, the younger consort of Subrahmanya.

The work was printed (in Tamil Script) by Murugan Tiruvarut Sangam (Tiruvallikeni, Chennai) in 1983, edited by Sri T.S.Vasudevan. It was also part of the Hari Hara Guha Sampradaya Bhajanamrutam, (in Tamil Script), brought out by Sri A.K. Gopalan Bhagavatar. The fifth edition of this book came out in 1996. In the year 2008, the Pranatartihara Namasankirthana Mandali of Bengaluru, brought out the book (in Devanagari Script). Dr Siva of Hyderabad has also published this (in Tamil script.) This document uses all of these four sources as references.

అష్టపదీ - ౧

శ్లోకాః -

కస్త్వం బ్రూహి ? దయస్వ మే అతిపలితః ! కస్తే పితా ? కామజిత్ !
సమ్ప్రాప్తోఽసి కుతః ? అచలాత్ ! కిము ఫలం ముఖ్యం ? ప్రియాలోకనమ్ !
“తన్మే అద్య ఏహి సహాయతాం దుహితుః ” ఇత్యుక్త్వా పులిన్దే గతే
వల్లీ-షణ్ముఖయోః భవన్తు భవతాం భద్రప్రదాః కేలయః ॥ శ్లో. ౧॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)
(First two lines are a dialogue between Nambirajan (Valli's father) and Subrahmanya in the guise of an old man, the third is Nambirajan asking the old man to be a companion and mentor to his daughter Valli, and the fourth a benediction.)

శ్రీమన్-మయూర-భూధర-శిఖర ఆభరణస్య భగవతః కృపయా !
శ్రీ-సుబ్రహ్మణ్యస్య ప్రచోదితో అయం జనః ప్రయతతే అత్ర హి ॥ శ్లో. ౨॥

(ఆర్యా - Arya Metre : 12 + 18 Matras in each line)
(మయూర-భూధర = Kunrakkudi Hill)

సౌపర్వణీం ఇహ గిరం సఫలాం విధాతుం
వాఞ్ఛన్ విచిత్ర-సరసాం కవితాం చ లబ్ధుమ్ ।
శ్రీ-విశ్వనాథ-కవిః ఆతనుతే అద్య హృద్యం
శ్రీమత్-కుమార-చరితామృత-వర్షి కావ్యమ్ ॥ శ్లో. ౩॥

(వసన్తతిలక - Metre : Vasantatilaka - 14 Syllables per quarter)
(సౌపర్వణీ - praiseworthy. Here, the poet explains his motive in composing this work)

జహతు కాల-భయం రసికా జనాః
దధతు కావ్యం ఇదం హృది వాచి చ ।
దదతు శమ్భు-సుతే నిజ-చేతసః
చరితుం అన్తర-మాశ్రిత-వత్సలే ॥ శ్లో. ౪॥

(ద్రుత-విలమ్బిత Metre : Drutavilambita - 12 Syllables per quarter)
(The poet wishes that Rasikas will read his work and offer their hearts to the Lord)

లక్ష్మీం పక్ష్మలయతి ఉదార-లలితాం వ్యాకోచయతి అన్వహమ్
వాచం మాక్షిక-చాతురీ-పరజుషం పుష్ణాతి పుణ్యం యశః ।
ఆధత్తే భజతాం అరోగ-తనుతాం అన్యాదృశం వైభవం
దత్తే దారుణ-మోహ-వారణ-చణం బోధం నృణాం షణ్ముఖః ॥ శ్లో. ౫॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)
(This verse describes the benefits given by Lord Subrahmanya to devotees. అన్యాదృశ - uncommon)

అష్టపదీ - ౧ Malava Raga, Adi Tala
(This song describes the sequence of events in Subrahmanya's Avatara)

అమర-నదీ-సలిలే, (ప్రభో కుమార) రవి-కోటి-సమానమ్ ।
పనిత-మహాముని-కృత-బహుమానమ్ । షణ్ముఖ ధృత-తైజస-రూప ॥

జయ శిఖిశైల-పతే ॥ ౧॥

హిమ-గిరి-తట-నికటే, (ప్రభో కుమార) శర-కానన-నిష్ఠే ।
తదను విరాజిత-జలజ-వరిష్ఠే । షణ్ముఖ శ్రిత-దైవత-జాల ॥

జయ శిఖిశైల-పతే ॥ ౨॥

విబుధ-జన-సముదయే, (ప్రభో కుమార) పరివారక-భావమ్ ।
గతవతి యోజిత-శావక-భావమ్ । షణ్ముఖ రుచి-భర రమణీయ ॥

జయ శిఖిశైల-పతే ॥ ౩॥

హరి-వచసా ఉపగతే, (ప్రభో కుమార) బహులా-సముదాయే ।
"తు ఇమం అనుజాగృహి హిత-స్నుత-పేయే" । షణ్ముఖ శిశు-షట్కల-దీప్త ॥

జయ శిఖిశైల-పతే ॥ ౪॥

వృషభ-గతే గిరిశే, (ప్రభో కుమార) స్వ-విలోకన-కామే ।
సముపగతే ముదమాపిత-సోమే । షణ్ముఖ గిరిజా-కలితైక్య ॥

జయ శిఖిశైల-పతే ॥ ౫॥

పయసి వదన-గలితే, (ప్రభో కుమార) జననీ-సువితీర్ణే ।
ముని-తనయాన్విత-సరసి సుపూర్ణే । షణ్ముఖ శ్రిత-శైల-సుతాఙ్క ॥

జయ శిఖిశైల-పతే ॥ ౬॥

త్వయి చలతి సపితృకే, (ప్రభో కుమార) రజతాచల-శృఙ్గే ।
వివిధ-విలాస-క్రతు-వసిత-తుఙ్గే। షణ్ముఖ సుర-భయ-హర-లీల ॥

జయ శిఖిశైల-పతే ॥ ౭॥

ససుహృద్ అఖిల-భువనే, (ప్రభో కుమార) కృతవాన్ అసి లీలామ్ ।
ఇతర-సుదుర్లభ-విభవ-విశాలామ్ । షణ్ముఖ బహు-విక్రమ-శీల ॥

జయ శిఖిశైల-పతే ॥ ౮॥

స్వీకురు లలిత-పదం, (ప్రభో కుమార) స్తవం అతి-రస-భరితమ్ ।
విశ్వనాథ-కవినా కృతం ఏతమ్ । షణ్ముఖ నవ-వీర-సమేత ॥

జయ శిఖిశైల-పతే ॥ ౮॥

(అమర-నదీ - River Ganga, శిఖిశైల - Kunrakkudi, పనిత - praised , బహులా-సముదాయ - Krittika goddesses, గిరిజా-కలితైక్య - made into one child by Parvati, మునితనయ - the six sons of Parashara, cursed to become fish, restored by drinking the ucchishta-prasada of Subrahmanya, రజతాచల - Kailasa)

అష్టపదీ - ౨

శ్లోకా -

గఙ్గాం తుఙ్గయతే, ముదా శరవణం శర్మ-ప్రదం తన్వతే
దేవాన్ మోదయతే, పయోద-బహులా-మాతౄః నిజాః కుర్వతే ।
శాపాన్మోచయతే పరాశర-సుతాన్ ఆతన్వతే సమ్మతం
పిత్రా, సర్వ-జగత్తలే కలయతే లీలాం నమస్తే విభో ॥ శ్లో. ౬॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)
(This describes the greatness of Subrahmanya's Avatara, which gave glory to Ganga and Sharavana, pleased Devas, accepted Krittikas as mothers, released the sons of Parashara from their curse and made them accepted by their father, and performed many such Leelas)

ముక్తాన్ ఉద్ధరతే, శుచం శమయతే, సౌలభ్యం ఆబిభ్రతే
విద్యాం వేదయతే గుణాన్ ఘటయతే శక్తి-క్షయే బిభ్రతే ।
పాపం లోపయతే, కలిం లఘయతే, నీరోగతాం తన్వతే
వీరాన్ పాలయతే, దయాం కలయతే, వల్లీశ తుభ్యం నమః ॥ శ్లో. ౭॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)
(Salutations to the Lord of Valli, who uplifts liberated souls, removes sorrow, is easily accessible, gives wisdom and virtues, supports during weakness, removes sins, lightens the evils of Kaliyuga, gives freedom from diseases, protects brave ones and shows mercy)

అష్టపదీ - ౨ Bhairavi Raga, Triputa Tala

రజత-శిలోచ్చయ-భూషణ । భవ-భీషణ ।
విదలిత-కనక-మహీధ్ర ॥ జయ జయ దేవ గుహ ॥ ౧॥

ముని-మఖ-జనురజ-శాసన । భయ-నాశన ।
శ్రిత-సుర-బల-పతి-భావ ॥ జయ జయ దేవ గుహ ॥ ౨॥

నిగడిత-మత్త-విరిఞ్చన । బుధ-రఞ్జన ।
ప్రణవ-పదార్థ పురాణ ॥ జయ జయ దేవ గుహ ॥ ౩॥

నిజ-వపుషా పితృ-మోహన । శిఖి-వాహన ।
నవమణి-మయ-గల-హార ॥ జయ జయ దేవ గుహ ॥ ౪॥

క్రౌఞ్చ-మహీధర-భేదన । శుభ-సాధన ॥

వినిహత-తారక-దైత్య ॥ జయ జయ దేవ గుహ ॥ ౫॥

సింహ-ముఖాసుర-ఖణ్డన । కలి-దణ్డన ।
రణ-హత-సుర-రిపు-శూర ॥ జయ జయ దేవ గుహ ॥ ౬॥

సురపతి-తనుజా-వల్లభ । రిపు-దుర్లభ ।
కృత-పరశిఖరి-విలాస ॥ జయ జయ దేవ గుహ ॥ ౭॥

శుభం ఇహ మే ప్రతిపాదయ । సకృపోదయ ।
తవ పదకమల-నతాయ ॥ జయ జయ దేవ గుహ ॥ ౮॥

విశ్వనాథ-కవి-భాషితమ్ । గుణ-భూషితమ్ ।
శృణు వర-మఙ్గల-గీతమ్ ॥ జయ జయ దేవ గుహ ॥ ౯॥

(కనక-మహీధ్ర - Golden mountain Meru, ముని-మఖ-జనురజ - the goat that emerged from Narada's Yaga, సుర-బల - Army of Devas, నిగడిత - chained, పరశిఖరి - Tirupparankundram)

శ్లోకః -
మారుత్వతీ-మదన-మాద్యద్-అపాఙ్గ-సఙ్ఘైః
కాతర్య-విస్మయ-సుహృత్త్వ-మృదు-ప్రసఙ్గైః ।
ఇన్దీవర-స్రగ్-అభి-మణ్డితవద్ విభాన్తి
శ్రేయః తనోతు శర-సమ్భవ-గణ్డ-పాలీ ॥ శ్లో. ౮॥

(వసన్తతిలక - Metre : Vasantatilaka - 14 Syllables per quarter)
(మారుత్వతీ - Devasena, the daughter of Indra, శర-సమ్భవ - Sharavanabhava (Subrahmanya). This verse says that Devasena's dark side-glances, filled with love and admiration, settle upon Subrahmanyas face (cheek region) like a garland of blue lilies.)

అష్టపదీ - 3

శ్లోకౌ -
వనే వల్లీం ఖిల్లీం వికచ-నవమల్లీ-మృదు-తనుం
ముహూర్న్నత్వా స్మృత్వా గుహ-గుణమ్ అరుద్ధ్వా ధృతి-లవమ్ ।
స్మరాధీనాం దీనాం జ్వరం అసహమానాం విరహజం
సఖీ వాణీం ఏణీ-శిశు-దృశం అభాణీత్ సుధిషణా ॥ శ్లో. ౯॥

(శిఖరిణీ - Metre : Shikharini - 17 Syllables per quarter)
(The intelligent Sakhi told the doe-eyed Valli the following.)

తవ శ్రాన్త్యాః శాన్త్యై ప్రియసఖి నిశా-జాగర-పరి-
శ్రమాత్ పద్మ ఉశీరాది ఉపహరణ-జాతాదపి ముహుః ।
ప్రబుద్ధా నిద్రాయాః స్వయం ఉపనతాయా అహమహో
బ్రువే స్వప్నోదన్తం శ్రుణు సమవధేహి త్యజ శుచమ్ ॥ శ్లో. ౧౦॥

(శిఖరిణీ - Metre: Shikharini - 17 Syllables per quarter)
(Dear friend, to remove your tiredness, which is born from staying awake, and increased by the lotus and Vettiver etc. I shall narrate my dream. Listen attentively and give up your sorrow.)

అష్టపదీ - 3 Vasanta Raga, Adi Tala

స్కన్ద-మహీభృతి రాజత-భూధర-శృఙ్గ-గతే భృశ-తుఙ్గే ।
నవమణి-మణ్డల-మణ్డిత-సౌధ-తలాన్తిక-కేసర-రఙ్గే ॥ ౧॥

పల్లవీ
సఖి శృణు వలరిపు-దుహితృ-సదేశే ।
హృష్యతి హర-తనుభూః సురభౌ ఇహ లసద్ ఉప-కానన-దేశే ॥

మధుర-మరన్ద-మదాకుల-మఞ్జుల-గీత-మిలిన్ద-కదమ్బే ।
వికచ-కుసుమ-భర-నామిత-భాసుర-కేసర-తరు-నికురుమ్బే ॥ ౨॥

పథిక-మనో-భృశ-కమ్పన-పణ్డిత-చమ్పక-సమ్పదుదారే ।
సులలిత-వకుల-కులోల్లాసన-వతి ధూలి-విధూనిత-తీరే ॥ 3॥

దినమణి-కర-పరిరమ్భ-వికస్వర-సారసినీ-రమణీయే ।
రుచిర-మృణాల-లతాసన-సుహిత-మరాల-నినద-కమనీయే ॥ ౪॥

మనసిజ-నరపతి-సహకృతి-పటుతమ-పుష్పిత-మన్త్ర-రసాలే ।
సుమ-సమయ-శ్రీ-తిలక-మతిప్రథ-తిలక-మహీరుహ-జాలే ॥ ౫॥

పుష్పిత-మాధవికా-పరిరమ్భణ-వికసిత-చారు-లవఙ్గే ।
మదన-కృపాణ-భ్రమకర-కింశుక-ధుత-పథికాబ్జ-దృగఙ్గే ॥ ౬॥

కుపిత-వధూజన-మాన-నివారణ-హర్షిత-యువజన-గమ్యే ।
సౌరభ-పల్లవ-చర్వణ-పుష్యత్-కోకిల-కూజన-రమ్యే ॥ ౭॥

కురబక-రేణు-సమావృత-దశ-దిశి విదలిత-నీల-తమాలే ।
యువజన-రతిజ-శ్రమజల-వారక-మలయజ-మారుత-బాలే ॥ ౮॥

విశ్వనాథ-కవినా రచితం ఇదం షణ్ముఖ-భక్తి-నిదానమ్ ।
సురభి-సమయ-వన-వర్ణన-నిరతం జయతు చిరం భువి గానమ్ ॥ ౯॥

(రాజత-భూధర - Silver mountain (Kailasa), వలరిపు-దుహితృ - Devasena, the daughter of Indra, హర-తనుభూః - son of Shiva, ఉప-కానన - garden. The verses describe various trees and flowers in Spring.)

శ్లోకా -
మదకల-కలకణ్ఠీ-కన్ధర-అనర్గల ఉద్యత్-
కలకల-రవ-పూరైః పోషయన్ పఞ్చబాణమ్ ।
ఘట-భవ-గిరి-జాతో వాత-పోతో అభియాతః
తపతి విరహి-చేతో మార-సేనాధి-నేతా ॥ శ్లో. ౧౧॥

(మాలినీ - Metre: Malini - 15 Syllables per quarter)
(ఘట-భవ-గిరి - Malayachala, the mountain of Agastya. This verse describes the cuckoos cooing and the spring breeze blowing)

ఉత్ఫుల్లన్-నవ-మల్లికా-పరిమల-ఉద్గార-ప్రియమ్భావుక-
శ్రీఖణ్డాచల-వాత-ధూత-వికసత్ చామ్పేయ-భూమీ-రుహాః । (శ్రీకణ్ఠాచల)
భృఙ్గాలిఙ్గిత-భృఙ్గ-ఝుఙ్కృతి-మహా-హుఙ్కార-సన్తర్జితైః
నీయన్తే కథమపి అమీ విరహిభిః వాసన్తికాః వాసరాః ॥ శ్లో. ౧౨॥

(శార్దూల-విక్రీడితం Metre: Shardula-vikridita - 19 Syllables per quarter)
(ప్రియమ్భావుక - Wanting to please, శ్రీకణ్ఠాచల - Shiva's mountain (Kailasa), ఝుఙ్కృతి - buzzing)

అష్టపదీ - ౪

శ్లోకః -

స్వసేవనాయాత-సుపర్వ-యౌవత-
ప్రసాధనాభ్యర్థిత-రామణీయకమ్ ।
కుమారం -ఆరామ-గతం స్మరన్తీ అసౌ
సఖీ బభాషే పునరేవ వల్లికామ్ ॥ శ్లో. ౧౩॥

(వంశ-స్థవిలమ్ -Metre- Vamsha-sthavilam - 12 Syllables per quarter)
(Here the Sakhi continues to describe the sport of the Lord. సుపర్వ-యౌవత - Celestial young women, ఆరామ - garden)

అష్టపదీ - ౪ Ramakriya Raga, Adi Tala

కుణ్డల-మణ్డిత-గణ్డ-తలాఞ్చిత-షణ్ముఖ-పఙ్కజ-శాలీ ।
సాన్ధ్య-పయోద-తటిద్-భ్రమదాయి-క్రోడక-నవమణి-మాలీ ॥ ౧॥

పల్లవీ
గుహ ఇహ ఖేలతి కేలి-పరే । విబుధ-విలాస-వధూ-నికరే ॥

గాయతి కాచన సున్దర-వీణా-గుణ-రణనోద్యత-హస్తా ।
తోయజ-వదనా కోకిల-కూజిత-హుఙ్కృతి-కరణే శస్తా ॥ ౨॥

నృత్యతి కాచన చలమణి-హారం లలిత-విహార-ముదారమ్ ।
నిత్యముదం పరితోషయితుం గుహం అకృతక-వాణీ-సారమ్ ॥ ౩॥

కాచన పరిమల-పూరిత-దశ-దిశ-మృగ-మదం అఙ్గజ-లోలా ।
స్పర్శ-సుఖానుబుభూషుః అకార్షీద్ అధి-నిటిలం సురబాలా ॥ ౪॥

కాచన మలయజ-పఙ్క-విలేపన-కైతవతో గుహ-గాత్రమ్ ।
హృషిత-తనూరుహం ఆస్పృశతి స్వయం అఙ్గజ-పౌరుష-పాత్రమ్ ॥ ౫॥

బాహు-యుగేన మృదఙ్గ-వరం పరిరభ్య ముదాఽఽశయమేకా ।
వాదన-నర్తిత-వాహ-మయూరం వ్యఞ్జయతి స్వం అభీకా ॥ ౬॥

కేచన యువతి-జనా విలసన్-మణి-నూపుర-నాద-మఖేదమ్ ।
విదధతి మణ్డల-లాస్య-విలాసం స-వలయ-కరతల-వాదమ్ ॥ ౭॥

కాచన హృష్యతి కాచన ఖిద్యతి కాచన లిఖతి పృథివ్యామ్ ।
కాచన లజ్జిత-వదనా తిష్ఠతి హసతి చ కాచిద్ అటవ్యామ్ ॥ ౭॥

విశ్వనాథ-కవి-భాషితం ఇదమపి కలయతు కుశలం అశేషమ్ ।
కలిత-లలిత-పురశాసన-సూనోః స్వైర-విలాస-విశేషమ్ ॥ ౯॥

(సాన్ధ్య-పయోద - Evening cloud, అకృతక-వాణీ - Vedas , అభీకా - fearless, పురశాసన-సూను - Son of Shiva)

శ్లోకాః -

సర్వానన్దన ఇన్దు-సున్దర-ముఖః కాన్తాం ఉపాన్త-స్థితాం
పశ్యన్ సస్మితం అప్సరః-కులమపి స్వచ్ఛన్ద-లీలా ఆకులమ్ ।
ఆనన్దామ్బుధి-మగ్న-చేతనం అయం కుర్వన్ అపాఙ్గేక్షణైః
భద్రం కన్దలయతు అమన్దం అనిశం చన్ద్రార్ధ-భృత్-నన్దనః ॥ శ్లో. ౧౪॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)
(చన్ద్రార్ధ-భృన్-నన్దనః - Son of Shiva. This verse describes Subrahmanya casting smiling glances at Devasena seated nearby, and at the Apsaras. “May he increase our welfare” says the last line.)

కఙ్కేలీ-ప్రసవాభి-భూషిత-వపుః కఞ్జేక్షణాలిఙ్గితః
కణ్ఠేకాల-సుతః కనత్-కురబక- అమ్భోజ-స్రగ్ - ఉద్భాసితః ।
కాశ్మీర-ద్రవ-సిక్త-చన్దన-రసాలిప్తో విదధ్యాత్ శుభమ్
కన్దర్పాయుత-కోటి-కాన్తి-రనిశం శృఙ్గార-సమ్రాడ్ అసౌ ॥ శ్లో. ౧౫॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)
(This verse describes Subrahmanya decorated with Asoka, Henna and lotus flowers, and anointed with saffron and sandal. కణ్ఠేకాల-సుతః - Son of Shiva.)

కల్యాణాచల-కార్ముకాచల-శిలా-బాభాస్యమానః స్మరత్-
సన్తాపాపహ-చిత్ర-బన్ధన-లసత్-స్కన్దాచల ఆరామకః ।
పాయాద్ అస్ఖలిత-ఆత్మశక్తిః అనిశం శక్తిం కరాబ్జే వహన్
స్నిగ్ధ-ఆఖణ్డల-నన్దనా-సహచరః సామోద-సోమోదయః ॥ శ్లో. ౧౬॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)

(ఆఖణ్డల-నన్దనా - Daughter of Indra (Devasena), This verse describes Subrahmanya resplendent with Devasena on a rock of Kailasa mountain. సోమోదయః- One born from Shiva)

ఇతి శ్రీవిశ్వనాథ-కృతౌ గీత-గాఙ్గేయ-కావ్యే సామోద-సోమోదయో నామ ప్రథమఃసర్గః ।
(Thus ends the First Chapter of GeetaGangeya, titled "Joyous son of Shiva")

అష్టపదీ - ౫

శ్లోకః -

శ్రుత్వా స్వీయ-సఖీ-వచో వనచరీ కృచ్ఛ్రేణ శయ్యా-తలాత్
ఉత్థాయ అతను-తాప-వేపిత-తనుః నిశ్వాస-పర్యాకులా ।
విశ్వస్య ఆత్మ-సఖీం సగద్గదమిదం బాష్పాయమాణా అబ్రవీత్
విశ్వాధీశ-గజాస్య-సోదర-మహా-లావణ్య-కృష్టాన్తరా ॥ శ్లో. ౧౭॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)
(Hearing her Sakhi′s words, Valli sat up sighing and replied with tears, remembering her Lord, the brother of Ganesha. అతను - Manmatha)

అష్టపదీ - ౫ Todi Raga, Adi Tala

కుఞ్జర-వదన-సహోదరం ఆశ్రిత-జన-పరిపాలన-ధీరమ్ ।
మధుపైః సమ్భృత-మఞ్జు-మధూద్భవ-పుష్ప-విచిత్రిత-హారమ్ ॥ ౧॥

పల్లవీ
శైలే గుహం ఇహ కలిత-విహారమ్ । సఖి కలయే హృది గిరిశ-కుమారమ్ ॥

మేచక-రాజిత-మేచకి-తల్లజ-వాహనం ఆత్త-శరాసమ్ ।
హసిత-పచేలిమ-బిమ్బ-ఫలాధర-సఙ్క్రమణాఞ్చిత-హాసమ్ ॥ ౨॥

కిఙ్కిణి-సఙ్గి-శుకోదర-సోదర-మణి-ఘటితాఙ్గిక-భాజమ్ ।
కీర-ముఖాకృతి-నఖ-ముఖ-శీలిత-వలరిపుజోద్య-దురోజమ్ ॥ ౩॥

అధర-తలాహిత-సుమధుర-వైణవ-రావ-వశీకృత-లోకమ్ ।
కేతు-సముజ్జ్వల-తమ-చరణాయుధ-బోధిత-వైబుధ-లోకమ్ ॥ ౪॥

పఞ్చశరాకృతి-వఞ్చన-దీక్షిత-విగ్రహ-కాన్తి-మనోజ్ఞమ్ ।
వారణ-వదన-సురారి-కలేవర-దారణ-లబ్ధ-సమజ్ఞమ్ ॥ ౫॥

కాఞ్చన-తన్తు-వినిర్మిత-చేల-విభాసుర-నైజ-వలగ్నమ్ ।
పరమ-దయాలుతయా లఘు-తారిత-సంసృతి-సాగర-మగ్నమ్ ॥ ౬॥

శ్రుతి-పుట-మూల-గతాతి-కృపా-రస-సార్ద్ర-విలోచన-కఞ్జమ్ ।
వైణిక-మునివర-వీణా-వర్ణిత-సఙ్గత-శుభగుణ-పుఞ్జమ్ ॥ ౭॥

ముఖరిత-హాటక-కల్పిత-కాఞ్చీ-పరిహిత-కటి-గత-చేలమ్ ।
మణి-మకుటీ-పరిరఞ్జిత-శీర్షం దైవత-సైనిక-పాలమ్ ॥ ౮॥

విశ్వనాథ-కవి-భణితం ఇదం గుహ-మోదకరం సువికాసమ్ ।
భజతు సదైవ కుమార-గుణావలి-వర్ణన-తత్త్వ-విలాసమ్ ॥ ౯॥

(This Ashtapadi has an exquisite description of the form and virtues of Subrahmanya. మేచకి-తల్లజ - excellent peacock, శుకోదర-సోదర - soft and green like a parrot's belly, వైణవ-రావ - the sound of the Venu (Flute), కేతు - flag, చరణాయుధ - the rooster, వైణిక-మునివర - Sage Narada)

అష్టపదీ - ౬

శ్లోకః -
ప్రతపతి సదా కామే కా మే గతిః భవితా అధునా ?
దహతి పవనశ్చేతో న ఇతో అస్తి ఉపాయ ఉదాసితుమ్ ।
విహరతి నిజారామం కామం గతే అపి శివాత్మజే
సఖి మమ మనో మానం నూనం జహాతి కరోమి కిమ్ ? ॥ శ్లో. ౧౮॥

(హరిణీ - Harini Metre - 17 Syllables per quarter)
(Valli is forlorn, remembers Subrahmanya and asks her Sakhi what she could do?)

అష్టపదీ - ౬ Kambhoji Raga, Triputa Tala

విరచిత-కఞ్చుక-వన అవనయా కృత-తరుణ-వనేచర-వేషమ్ ।
ద్రావిత-శుక-పిక-శారికయా ధృత-పటు-మృగయా-పరితోషమ్ ॥ ౧॥

పల్లవీ
సహసా సఙ్గమయ సఖి శూరమ్ । నవ-నవ-కౌసుమశర-శర-వేదనయా అద్య మయా సుకుమారమ్ ॥

సరభస-వేపిత-మానసయా బహు-సరస-కథా-విశదేహమ్ ।

శబర-వర - ఆగతి-సవ్యథయా శ్రిత-లలిత-తమ -ఆసన-దేహమ్ ॥ ౨॥

జనక-ప్రతిగతి-హర్షితయా పరిధృత-యువ-తల్లజ-రూపమ్ ।
తత్-పునరాగమన ఆకులయా ధృత-భృశ-జరఠ-ద్విజ-రూపమ్ ॥ ౩॥

కాఙ్క్వ-సక్తు-మధు-ప్రదయా నిజ-సలిల-తృషం కథయన్తమ్ ।
కుమరీ-సరసీం సహగతయా స్మర-వచన-భరం వికిరన్తమ్ ॥ ౪॥

ప్రయతన-శతకేన అవశయా పరిదర్శిత-గజ-హేరమ్బమ్ ।
భయ-భర-కలిత ఆలిఙ్గనయా దర-హసితం విహితాలమ్బమ్ ॥ ౫॥

గతవతి కరిణి విసాధ్వసయా స్వయం అభిదర్శిత-నిజ-మూర్తిమ్ ।
మర్షణ-వచన-పరాయణయా మధురస-భాషణ-దలితార్తిమ్ ॥ ౬॥

విశదిత-మన్మథ-విక్రియయా రహ ఆశు నయన్తం కుఞ్జమ్ ।
లజ్జిత-ముకులిత-లోచనయా రద-పట-జుషం అధి-సుమ-మఞ్చమ్ ॥ ౭॥

పులకిత-చుమ్బిత-విగ్రహయా బహువిధ-సురత-భవానన్దమ్ ।
ప్రమద-రసామృత-పూరితయా స్ఫుట-హిత-సరస-వచో-వృన్దమ్ ॥ ౮॥

విశ్వనాథ-కవి-గీతం ఇదం శరవణభవ-గుణ-పరిపూర్ణమ్ ।
శిథిలిత-దురిత-గణం సతతం భువి జయతు సదా శుభ-వర్ణమ్ ॥ ౯॥

(కఙ్కు-వనావన - Protecting the millet field, కాఙ్క్వ-సక్తు-మధు - Millet flour and honey, శబర-వర - King of Hunters (Nambiraja), లలిత-తమాసన - Most beautiful Asana (Indian Laurel) tree, జరఠ-ద్విజ - Aged Brahmin)

శ్లోకాః -

స్వచ్ఛం గుచ్ఛ-సమున్మిషత్-సుమభరం మాధ్వీ-సమాస్వాదనా-
శ్రాన్త-భ్రాన్త-మధువ్రతాఞ్చిత-శిఖం క్రూరం ప్రవీరః స్మరః ।
మల్లీ-వల్లి-జుషం విషాఙ్కిత-శరచ్ఛాయం హరిణ్యాం ఇవ
గ్రాహం గ్రాహం అహో మయి ప్రకురుతే శార్దూల-విక్రీడితమ్ ॥ శ్లో. ౧౯॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter. The metre′s name is cleverly woven into the verse. శరచ్ఛాయం - Series of arrows, హరిణీ - a doe, గ్రాహం గ్రాహం - wanting to capture, శార్దూల-విక్రీడితమ్ - tiger′s game)

పరీపాకోద్రేకాత్ పరిమల-భృతానాం సుమనసాం
పరాగైః మాలత్యా వియద్ అనవకాశం విరచయన్ ।

ఉదర్కస్థ అగస్త్య ప్రతి శిఖరి - నీత అగరు-ఖురైః
సముత్పన్నః స్వాన్తం శ్వసన ఇహ సీమన్తయతి మే ॥ శ్లో. ౨౦॥

(శిఖరిణీ - Metre : Shikharini - 17 Syllables per quarter)
(This verse describes the spring breeze from Agastya′s Malayachala Mountain. The metre′s name (Shikharini) is cleverly woven into the verse. ఖుర - perfume శ్వసన - wind , సీమన్తయతి - splits)

స్వాహా-వల్లభ-భాగ్య-పార-మహిమా నీహార-శైలాత్మజా-
స్నేహాలోకిత-రామణీయక-వపుః బాహా-గృహీత-ఇన్ద్రభూః ।
మోహాన్ధ అసుర-మర్దనైక-నిరతో వాహాయిత అజాధిపో
మాహాదేవ-మనో-వినోదన-పటుస్తు ఈహాం ప్రభుః పూరయేత్ ॥ శ్లో. ౨౧॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)
(May Subrahmanya, the fortune of Agnideva, the beloved son of Parvati, the one who embraced the daughter of Indra, the destroyer of deluded Asuras, the one who made the great goat his vehicle, the delighter of Shiva, fulfill all our desires. స్వాహా-వల్లభ - Agni, ఇన్ద్రభూ - Devasena, మాహాదేవ - of Shiva.)

పాతు శక్త్యాయుధో అక్లేశో లీలా-లాలస-మానసః ।
వల్లీ-మనః-పయోజన్మ-వికాసన-దివాకరః ॥ శ్లో. ౨౨॥

(అనుష్టుభ్ - Metre - Anushtubh - 8 syllables per quarter)
(The sportive Subrahmanya, holding the Vel, (spear), is the sun that makes the heart-lotus of Valli bloom.)

ఇతి శ్రీవిశ్వనాథ-కవికృతౌ గీత-గాఙ్గేయ-కావ్యే అక్లేశ-శక్త్యాయుధో నామ ద్వితీయః సర్గః ।

(Thus ends the Second Chapter of GeetaGangeya, titled "Unafflicted Spear-bearer")

అష్టపదీ - ౭

శ్లోకాః -

సుకుమారః కుమారోఽపి మాన్యాం వ్యాధేశ-కన్యకామ్ ।
అనన్య-మానసాం స్మృత్వా కైతవాత్ నిర్యయౌ గిరేః ॥ శ్లో. ౨౩॥

(అనుష్టుభ్ - Metre - Anushtubh - 8 syllables per quarter)

(వ్యాధేశ - Hunter king)

వనేచరాధీశ-సుతాం స్మరార్దితో వనే సనీడే లవలీ-మహీభృతః ।
గవేషయన్ తాం అవిలోకయన్ గుహో నిషద్య కుఞ్జే నిభృతం వ్యచీచరత్ ॥ శ్లో. ౨౪॥

(వంశ-స్థవిలమ్ -Metre - Vamsha-sthavilam - 12 Syllables per quarter)
(లవలీ-మహీభృతః - Vallimalai)

అత్రైవ సా ప్రాణ-సమా సమాగతా విలమ్బనేన ప్రకటాపరాధినమ్ ।
సఖీ-వృతా కుత్ర గతా విహాయ మాం, విలోకితా చేద్-విదధీయ సాన్త్వనామ్ ॥ శ్లో. ౨౫॥

(ఉపజాతి -Metre - 12 Syllables per quarter (వంశ-స్థవిలమ్ starting with a heavy syllable))
(Subrahmanya searched for Valli everywhere and could not find her)

అష్టపదీ - ౭ Bhupala Raga, Chapu Tala

నాయికా క్వ గతా ప్రతీక్ష్య చిరాయ మాం మదనేన ।
బాధితా కుపితా ఇవ సా ఇతి న నిర్ణయే హృదయేన ॥ ౧॥

శివ శివ విలోచన-పథే । తాం కథం కరవాణి ॥ శివ శివ॥

సంస్మరామి తదీయం ఆస్యం - అలఙ్కృతం చికురేణ ।
సారసం చలితాలినాం ఇవ మణ్డితం నికరేణ ॥ ౨॥

సా సహేత రుజం కృశా కథం అర్పితాం విరహేణ ।
అబ్జినీవ మదాకులస్య మతఙ్గజస్య కరేణ ॥ ౩॥

చిన్తయామి తదోష్ఠం అద్య మమ అర్దితం రదనేన ।
కోమలం నవ-చూత-పత్త్రం ఇవ క్షతం విహగేన ॥ ౪॥

కిం బ్రవీతి కిం ఈక్షతే బహులాశ్రుమన్-నయనేన ।
కిం దధాతి హృది ప్రియా మమ వఞ్చితా స్వజనేన ॥ ౫॥

సాపరాధం ఇమం జనం కిము వీక్ష్య సా సదయేన ।
లోకనేన భవేద్ రుషా-రహితా మమ అనునయేన ॥ ౬॥

మాం ఉదీక్ష్య వదేద్ ఇయం మమ తాపదోఽసి భవేతి
తాం సమీక్ష్య కథేయం ఏవ తద్-ఉత్తరం సవినీతి ॥ ౭॥

కోమలాఙ్గి రుషం విహాయ పురో మమ ఆశు విభాహి ।
కామ-తాన్తం ఇదం మనః కురు మోద-పూర-వగాహి ॥ ౮॥

విశ్వనాథ-కవేరిదం వచ ఆదధాతు ఫలేన ।
శ్రీశివాత్మజ-తోషదాయి శుభం నృణాం పఠనేన ॥ ౯॥

శ్లోకా -

తాపం మా కురు మాధవాత్మజ వృథా చేష్టాం విముఞ్చాధునా
త్రైలోక్య ఏక-ధనుర్ధర త్వదనుజా ఏవ ఆస్తే అన్తరఙ్గే మమ ।
దీనే తద్విరహానలార్త-వపుషా సజ్జేన శఙ్కాకులే
కిన్ను స్యాత్ సహజా-ధవే ప్రయతనం యుష్మాదృశాం సామ్ప్రతమ్ ॥ శ్లో. ౨౬॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)

(మాధవాత్మజ - Son of Vishnu, Manmatha. Valli being Vishnu′s daughter originally, is his sister. సహజా-ధవ - sister′s husband)

స్వైరాధీర-వియోగ-సజ్జ్వర-వచో-వ్యాహారకృత్ కాననే
సఙ్కల్పాధిగత-ప్రియా-తను-పరీరమ్భ-ప్రసజ్జత్కరః ।
వల్లీ-లాలస-మానసః తదుచితం భూషా-విశేషం వహన్
భవ్యం నః సుకుమార ఏష కురుతా-మాద్యః కుమారః సదా ॥ శ్లో. ౨౭॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)

ఇతి శ్రీవిశ్వనాథ-కవికృతౌ గీత-గాఙ్గేయ-కావ్యే సుకుమార-కుమారో నామ తృతీయః సర్గః ।

(Thus ends the Chapter Three of GeetaGangeya, titled "Tender Kumara")

అష్టపదీ - ౮

శ్లోకః -

ఉపాద్రి-కుఞ్జ-నిలయం బహులానన్ద-వర్ధనమ్ ।
వల్లీ-వయస్యా వాసన్తీ వాచం ఊచే సగద్గదమ్ ॥ శ్లో. ౨౮॥

(అనుష్టుభ్ - Anushtubh Metre - 8 syllables per quarter)

(బహులానన్ద-వర్ధన - dear son of Krittikas, వయస్యా - Sakhi)

అష్టపదీ - ౮ Saurashtra Raga, Adi Tala

కోకిల-కాకలికాం అపి కలయతి కర్ణ-పుటే అతి-కఠోరమ్ ।
దర్పక-భట-కుల-వీర-వచన-తతిం ఇవ విశదిత-మద-సారమ్ ॥ ౧॥

పల్లవీ
తాపమితా తవ జాయా శ్రీగుహ । శబర-నృపతి తనయా స్మర-వేదనయా దయనీయా ।

స్వానుభవేన కలా-భృతం అతుహిన-కరం అహరీశ-సమానమ్
నిశ్చినుతే కారణ-గుణ-సఙ్క్రమ-నయ-మపి కురుతే మానమ్ ॥ ౨॥

మనసి కరోతి పటీర-మహీధ్ర-సమీర-కిశోర-విహారమ్ ।
పితృపతి-హరిద్ - అధి-గమన-వశాద్ ఇవ దుఃసహ-వైశస-ఘోరమ్ ॥ ౩॥

హృదయ-కుహర-నిలయస్య సుమాయుధ-బాణ-పథాద్ అవనం తే ।
స్థగయతి హృదయం కలయితుం అసకృత్ కర-యుగతః సదనం తే ॥ ౪॥

చిత్ర-పటే ప్రవిలిఖ్య భవన్తం కాఙ్క్షిత-వతీ అనునేతుమ్ ।
లేఖన-వస్తు పరమపి సకమ్పా న అశకద్ ఏవ గ్రహీతుమ్ ॥ ౫॥

ధరతి తనౌ స్మర-గద-యుజి నీరస-కీర్ణ-కుసుమశర-జాలమ్ ।
మేచక-దృగివ వియోగి-మృగాన్తక-మదన-వనేచర-జాలమ్ ॥ ౬॥

కలయతి శైత్యోపచరణం అపి బహు-పరిజన-కలితం అపార్థమ్ ।
వేది-గత - అనల- విహితం ఇవ ఘృతం తాప-సుపోష-సమర్థమ్ ॥ ౭॥

ధ్యాయతి నన్దతి పశ్యతి మూర్ఛతి సీదతి గాయతి శేతే ।
శ్వసితి స్విద్యతి ఝటితి ధవేతి చ నిగదతి బాష్పం సూతే ॥ ౮॥

విశ్వనాథ-కవి-భాషితమ్ ఇదమపి గుహపర-తర-కమనీయమ్ ।
గుహ-విరహార్దిత-వనచర-దుహితృ-సఖీ-వచ ఆదరణీయమ్ ॥ ౯॥

(శబర-నృపతి తనయా - Hunter-king's daughter Valli, అహరీశ -The Sun, పటీర-మహీధ్ర - Sandal Hill (Malayachala), పితృపతి-హరిద్ - The direction of Yama (South), మేచక-దృగ - Black-eyed doe, అపార్థమ్ - useles)

అష్టపదీ - ౯

శ్లోకః -

ప్రసూన-శయనీయం అపి అతను-బాణ-తల్పాయతే
పటీరజ-రజో అఙ్గజానల-చలత్-స్ఫులిఙ్గాయతే ।
యుగాన్త-మిహిరాయతే తనుభువః శశీ షట్పద-
ధ్వనిశ్చ కులిశాయతే విపినచారి-పృథ్వీశితుః ॥ శ్లో. ౨౯॥

(పృథ్వీ - Prthvi Metre - 17 Syllables per quarter)
(విపినచారి-పృథ్వీశితుః తనుభూః - daughter of the hunter king)

అష్టపదీ - ౬ Raga Bilahari/Desakshi, Tala Triputa

కరతల-గతమపి హల్లక-సూనమ్ ।
సా తనుతే కువలయం ఇవ దూనమ్ ॥ ౧॥

పల్లవీ
వల్లికా తవ విరహే హే గుహ ।

ఉపహృత-బిస-లతికాం అను-మత్యా ।
విషధర-తనుం ఇవ పశ్యతి భీత్యా ॥ ౨॥

కృత-మలయజ-రస-లేపన-దాస్యామ్ ।
రచయతి దుఃఖ-చయాం స్వ-వయస్యామ్ ॥ ౩॥

కుచ-ఘట-తట-ధృత-మౌక్తిక-మాలామ్ ।
కురుతే అసితమణి-యుజమివ నీలామ్ ॥ ౪॥

వ్యథయతి పరిజనం ఉప-తను-వాసమ్ ।
శ్వసిత-సమీరణ-జనిత-నిరాసమ్ ॥ ౫॥

క్వచిద్ అభి-తిష్ఠతి మలయ-సమీరమ్ ।
విరహి-యుగానలం అరసా ధీరమ్ ॥ ౬॥

కుఞ్జగ-మఞ్జుల-మధుకర-నాదమ్ ।
నిర్ణయతే గురుం అశని-నినాదమ్ ॥ ౭॥

ప్రతికలం అఞ్జలి-కృద్ అధి-నిటాలమ్ ।
వదతి గుహ ఇతి సబాష్ప-కపోలమ్ ॥ ౮॥

విశ్వనాథ-కవి-విరచిత-గీతమ్ ।
భవతు సుఖాయ నృణాం అవిగీతమ్ ॥ ౯॥

(హల్లక - red lotus, దూనమ్ - wilted, అరసా - weak , అవిగీతమ్ - blameless)

శ్లోకాః -

శేతే తిష్ఠతి యాతి చ ప్రలపతి భ్రామ్యతి అభి-ధ్యాయతి
ప్రోన్మీలతి అభిధావతి ప్రజపతి హి ఉత్తిష్ఠతి స్రంసతే ।

దీర్ఘం నిఃశ్వసితి క్షణేన హసతి కృశ్యతి అనఙ్గ-జ్వరే
తత్తాదృశీ అపి జీవతి త్వయి రసాత్ తాం పాహి దేవ ద్రుతమ్ ॥ శ్లో.30॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)

దూరోదఞ్చిత-పఞ్చశాఖ-మఖభుక్-సన్దోహ-సమ్ప్రార్థనా-
సాఫల్యాయ శితాగ్ర-శక్తి-దలిత-క్రౌఞ్చాచలాదేః ప్రభోః ।
సంసక్తేన్ద్ర-సుతా-పయోధర-తటీ-కాశ్మీరజాఙ్గస్య తే
సానన్దస్య శుభాయ సన్తు ఇహ మహాసేనస్య దృష్ట్యఞ్చలాః ॥ శ్లో. 3౧॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)
(May the side glances of Mahasena(Subrahmanya), the Lord who split the Krauncha mountain to fructify the prayers of Indra made with hands joined above his head, give us auspiciouness. దూరోదఞ్చిత-పఞ్చశాఖ - hand lifted high up, మఖభుక్ - Indra, దృష్ట్యఞ్చలాః - side-glances)

ఇతి శ్రీ-విశ్వనాథ-కృతౌ గీత-గాఙ్గేయ-కావ్యే సానన్ద-మహాసేనో నామ చతుర్థః సర్గః ॥

(Thus ends the Chapter Four of GeetaGangeya, titled "Blissful Mahasena")

అష్టపదీ - ౧౦

శ్లోకః -

ఇహ గిరి-నికటే కరోమి వాసం, ద్రుత-తరం ఆనయనే యతస్వ తస్యాః ।
ఇతి గుహ-కథితం నిశమ్య వాక్యం, సవినయం ఏత్య సఖీ జగాద వల్లీమ్ ॥ శ్లో. 3౨॥

(పుష్పితాగ్రా - Pushpitagra Metre : 12 + 13 Syllables in each half)
(Sakhi comes to Valli as instructed by the Lord, and speaks to her)

అష్టపదీ - ౧౦ Anandabhairavi Raga, Adi Tala

క్వణతి మధురనిధానే పిక ఇహ రుజం ఏతి ।
చలతి విరహి-కదనే మరుతి స శుచం ఉపయాతి ॥ ౧॥

పల్లవీ
తవ కమనో విరహీ తే । సఖి సీదతి వల్లి ॥

హసతి వకుల-కలాపే ధృతిం అతి విజహాతి ।
రణతి సమద-మధుపే రజసి భుజం ఉపదధాతి ॥ ౨॥

లసతి కుముద-సహాయే సతి వసతి నిలీయ ।
కనతి కురబక-చయే విరమతి గిరం అభిధాయ ॥ ౩॥

వసతి గహన-కుటీరే పరిజనం అపహాయ ।
శ్వసితి విమల-ముకురే ప్రతికృతిం అలఘు విధాయ ॥ ౪॥

వదతి సువిశ్వనాథే మృడ-సుత-భజనాయ ।
మనసి కృత-శుభ-కథే గుహ ఉదయతు కుశలాయ ॥ ౫॥

(Only five stanzas are found in the sources. This Ashtapadi has different Matras in each line : First line 11+ 9 Matras, Second line 10+11 Matras. కమన - beloved, ధృతి - fortitude, కుముద-సహాయ - moon)

అష్టపదీ - ౧౧

శ్లోకః -
పూర్వం యత్ర సహ త్వయా సుమశరో దేవేన సిద్ధార్థితః
తత్ర త్వచ్ఛయనాసనే పరిమృశన్ సాశ్రం బహు వ్యాహరన్ ।
ధ్యాయం ధ్యాయమపి త్వదీయ-వదనం నామాపి సఙ్కీర్తయన్
స్తబ్ధః త్వద్-రదనచ్ఛదామృత-రసాస్వాదం గుహో వాఞ్ఛతి ॥ శ్లో. ౩౩॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)
(ధ్యాయం ధ్యాయం - constantly thinking of)

అష్టపదీ - ౧౧ Kedara Gaula Raga, Adi Tala

మలయజ-వాతే స్వయం ఉపయాతే సరభసం అఞ్జలి-కారీ ।
పృచ్ఛతి కుశలం తావకం అఖిలం సర్వగం అముం అభిసారీ ॥ ౧॥

పల్లవీ
శైల-సనీడే కుసుమాపీడే నివసతి వీరుధగారే ।
అర్ధేన్దీవర-బాన్ధవ-శేఖర-నన్దన ఇత సహకారే ॥

గూహతి కర్ణం ప్రసృజతి తూర్ణం స్మర-గుణ-శిఞ్జిత-భేదే ।
పతదపి పర్ణం శిరసి న కీర్ణం బుధ్యతి విసరతి ఖేదే ॥ ౨॥

మరుద్ ఉపనీతం చమ్పక-చూతం వికచ-సుమౌఘ-మజస్రమ్ ।

మత్వా ఆనఙ్గీం ఆనల-భఙ్గీం అమ్మయం అసృజద్ ఇవ అస్రమ్ ॥ ౩॥

చన్దన-సారం సఘుసృణ-నీరం గోపయితుం సితిమానమ్ ।
అభిద్రుతం అఙ్గే ప్రసరదనఙ్గే ధరతి శ్రమజల-లీనమ్ ॥ ౪॥

నినదతి హంసే కమల-వతంసే త్వద్ అభిగతి-ధియా శఙ్కే ।
సజ్జతి భవతీం వరతను సుదతీం దృఢ-ముపగూహితుం అఙ్కే ॥ ౫॥

పల్లవ-తల్పం పావక-కల్పం భవతి విభోః ఇతి మన్యే ।
గ్లపిత-శరీరాద్ అతను-వికారాద్-వనచర-నాయక-కన్యే ॥ ౬॥

మా కురు శోకం తను తం అశోకం సఫలయితుం ఝష-కేతుమ్ ।
న కురు విలమ్బం ముఖ-శశి-బిమ్బం సహసితం ఏహి విధాతుమ్ ॥ ౭॥

స్మర-కృత-తాడే బహు-విధ-పీడే భగవతి హే సఖి రోషమ్ ।
న కలయ భామిని విహర విలాసిని శ్ృణు వచనం హతరోషమ్ ॥ ౮॥

విశ్వనాథ-కవి-భణితం ఇదం భువి సుఖయతు గాయక-జాతమ్ ।
జగద్ అధి-పాలన-కృత-గుహ-ఖేలన-వర్ణన-తత్పర-గీతమ్ ॥ ౯॥

(వీరుధగార - house made of plants, అర్ధేన్దీవర-బాన్ధవ - Crescent moon, స్మర-గుణ-శిఞ్జిత - buzzing of bees which form the bowstring of Manmatha, ఆనల భఙ్గీ - wave of fire, ఝష-కేతు - Manmatha)

శ్లోకాః -

చకిత-హరిణీ-దృష్టే పిష్టే న యుక్తమ్-ఉదాసనమ్
సరభస-ముపేత్య ఏతం శీతం దృఢం పరిరమ్భణాత్ ।
అతను-విశిఖ-జ్వాలా-దోలాయితం కురు సామ్ప్రతం
హృదయ-దయిత-ప్రేమ స్థేమానం ఏతు అవిలమ్బితమ్ ॥ శ్లో. ౩౪॥

(హరిణీ - Harini Metre : 17 Syllables per quarter)

కుఞ్జాద్ యాతి బహిః క్షణం మృగయతి త్వత్పాద-ముద్రాం వనే
పత్రే పత్రిణి వా పతతి అపి చలతి ఆశఙ్క్య తే అభ్యాగతిమ్ ।
ప్రత్యాయాతి నివిశ్య కుఞ్జ-కుహరం శయ్యాం స ఆలోకతే
త్వయి ఆసక్త-మనాః సఖీతి లపతి ప్రాణప్రియే స్వాగతమ్ ॥ శ్లో. ౩౫॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)

వల్ల్యా భిల్ల-కులాధినాయక-తపః-ప్రాగ్భార-సీమా-భువో

లీలా ఉల్లోల-తరాల-కున్తల-భర-గ్రాహే అతివాహే తనోః ।
వీక్షాయాం ఉపగూహనే తదధరాస్వాదే తయా భాషణే
సోత్కణ్ఠః శితికణ్ఠజో విదధతాం క్షేమాన్ నికామం స మే ॥ శ్లో. ౩౬॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)

ఇతి శ్రీవిశ్వనాథ-కృతౌ గీత-గాఙ్గేయ-కావ్యే అభిసారికా-వర్ణనే సోత్కణ్ఠ-శితికణ్ఠజో నామ పఞ్చమఃసర్గః ।
(Thus ends the Chapter Five of GeetaGangeya, titled ”Eager Son of Shiva”)

అష్టపదీ - ౧౨

శ్లోకః -

అథ కుచ-జఘన-మహిమ్నా దేహ-తనిమ్నా సఖీ సహాయా తామ్ ।
స్ఖలిత-పదాం పథి వల్లీం నివేశ్య మల్లీ-గృహే గుహం ప్రాహ ॥ శ్లో. ౩౭॥

(ఆర్యా - Arya Metre 12-18 Matras in each line)

అష్టపదీ - ౧౨ Shankarabharana Raga, Chapu Tala

ఇచ్ఛతి తవ పరిరమ్భణం ఏషా ।
విరహ-మహాగద-కృత-తను-శోషా ॥ ౧॥

పల్లవీ
లోకపతే సర్వ-లోకపతే ।
శ్రామ్యతి వల్లీ కుఞ్జ-గృహే ॥

జపతి సతతమపి భవద్ అభిధానమ్ ।
వికిరతి నయనజ-జలం అతిమానమ్ ॥ ౨॥

మనసిజ-కల్పితం అత్రభవన్తమ్ ।
పశ్యతి సకల-దిశాసు వసన్తమ్ ॥ ౩॥

కథం అభిసరతి న తదను, వయస్యే ।
శరవణ-భవ ? ఇతి వదతి రహస్యే ॥ ౪॥

ఖగ-గతి-శఙ్కిత-భవద్ అభి-గమనా ।
పరిహిత-శిథిలిత-కృశ-కటి-వసనా ॥ ౫॥

పేశల-కిసలయ-కృత-కర-వలయా ।

శ్వసితి భవతి విరచిత-హృదయ-లయా ॥ ౬॥

భవద్ అభిసరణ అమిత-రస-లగ్నా ।
పది పది నిపతతి వలదవలగ్నా ॥ ౭॥

ముహ్యతి కరతల-శయిత-కపోలా ।
స్నిహ్యతి హృష్యతి వనచర-బాలా ॥ ౮॥

విశ్వనాథ-కవి-గిర-మనువారమ్ ।
పతత నమత శశి-మకుట-కుమారమ్ ॥ ౯॥

శ్లోకాః -

అలం అధిక-విలమ్బేన అభిసర్తుం యతేథాః
సఫలయ తవ చేతో-వల్లభాయా అభీష్టమ్ ।
విరహ-వికల-పాదా సా అభిసారే అపి అశక్తా
వసతి విరచయన్తీ బాష్ప-సార్ద్రం నికుఞ్జమ్ ॥ శ్లో. ౩౮॥

(మాలినీ - Malini Metre - 15 Syllables per quarter)

(The Sakhi urges Subrahmanya to not delay and come to meet Valli)

ఆగచ్ఛేత్ మమ చిత్తబన్ధుః అచిరాద్ ఆనన్దయేత్ నిర్భరమ్
కృత్వా ఆశ్లేషం అథాధరం నను పిబేద్ రోమాఞ్చయేద్-విగ్రహమ్ ।
ఇతి ఆకల్పిత-కల్పనా-శత-పథే నిఃశఙ్క-గచ్ఛన్-మతిం
తాం బాలాం పరిపాలయేః కరుణయా దీనానుకమ్పిన్ ప్రభో ॥ శ్లో. ౩౯॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)

ఈప్సన్తీ భవదాగమం మమ సఖీ సజ్జీ-కరోతి అఙ్గసా
శయ్యాం సూనమయీం వ్యపోహతి రజో వస్త్రాఞ్చలేన క్షణాత్ ।
ఆకల్పం కురుతే నవం నవం అపి ఇతి ఉక్తిం నిశమ్య ఆదరాత్
ధన్యో మోద-యుతో అస్తు మే సపది సుబ్రహ్మణ్య ఆనన్దదః ॥ శ్లో. ౪౦॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)

ఇతి శ్రీ-విశ్వనాథ-కృతౌ గీత-గాఙ్గేయ-కావ్యే వాసక-సజ్జికా-వర్ణనే ధన్య-సుబ్రహ్మణ్యో నామ షష్ఠః సర్గః
(Thus ends the Chapter Six of GeetaGangeya, titled ”Blessed Subrahmanya“)

అష్టపదీ - ౦౩

శ్లోకా -

చన్ద్రః తమో అచ్ఛుతనుః ఆశు కరైర్నిపీతం
కుక్షౌ కలఙ్క-కపటేన వహన్ తదానీమ్ ।
ఖేదానలం విరహిణాం అపి మార-సాహ్యాత్
సంవర్ధయన్ జలధినా సమం ఆవిరాసీత్ ॥ శ్లో. ౪౧॥

(వసన్తతిలక - Metre : Vasantatilaka - 14 Syllables per quarter)

(The moon-rise is described here, with his blemish seeming to be all the darkness devoured by him stored inside him)

ఉదయతి కువలయ-బన్ధౌ మానస-బన్ధౌ చ న ఆగతే వల్లీ ।
ముఞ్చన్తీ అవిరతం అస్రం వ్యలపద్ అజస్రం విముక్త-కణ్ఠం సా ॥ శ్లో. ౪౨॥

(ఆర్యా - Arya Metre 12-18 Matras in each line)

అష్టపదీ ౦౩ Ahiri Raga, Jhampa Tala

ఝటితి గుహ ఆగమన-శపథ-శత-భాషణమ్ ।
వితథయతి విఫలయతి మామక-విభూషణమ్ ॥ ౧॥

పల్లవీ
కిం బ్రువే విషమ-విరహమ్ -సహే కథం అతి-విలోభితా ॥

విషమగుణ-విషమశర-యోధపతి-ఖేటకే ।
భవతి శశ-భృతి క ఇహ శరణ-మవసాదకే ॥ ౨॥

కులజ-మృగదృగ్ అనుచితం అభిసరణం ఆశ్రయమ్ ।
అనుభవతి తదిహ మమ హృద్ అతను-శర ఆమయమ్ ॥ ౩॥

లలిత-సుమ-శయనం అపి మమ కరతలాస్తృతమ్ ।
విరచయతి మనసిజ-విషాదం అతి-విస్తృతమ్ ॥ ౪॥

రహసి మమ కుఞ్జ-గృహ-వసతిః ఇహ మామికా ।
ప్రియతమ-పరాఙ్ముఖతయా దలిత-కౌతుకా ॥ ౫॥

ఆయత-నినాద-కర-కోక-యువతీ తు ఇయమ్ ।
అనునయతి మాం ఇవ సఖీ సకరుణోదయమ్ ॥ ౬॥

అహహ బహు సీదామి కమలినీ ఇవ అధునా ।
మద్ ఇతరా ఉత్పలినీ ఇవ తుష్యతి స్వామినా ॥ ౭॥

అదయం ఇహ యది స ఇతి భజతి రస-భఞ్జనమ్ ।
ప్రథమం అతి తేన కిము కలితం అనురఞ్జనమ్ ॥ ౮॥

కవి-విశ్వనాథ-కలితా ఇయం అతి-కోమలా ।
మోదయతు రసికం ఇహ కృతిః అమిత-మఙ్గళా ॥ ౯॥

(విషమశర, అతను - Manmatha, శశ-భృత - Moon, మృగదృగ్ - Doe-eyed woman, కోక-యువతీ - Chakravaka bird, కమలినీ - Lotus plant, ఉత్పలినీ - Lily plant)

శ్లోకః -

తత్ కిం స్వీయ-జనావృతః ? కిము సఖీ న అవైక్షత స్వామినమ్ ?
కిం పాదామ్బుజ-సక్త-భక్త-జనతా అభీష్ట-ప్రదానే రతః ? ।
కిం వా భాగ్యజుషా రహః సువపుషా జుష్టో అన్యయా యోషయా ?
మాం అన్విష్య చరతి అయం కిము వనే ? కుఞ్జం స యన్నాగతః ॥ శ్లో. ౪౩॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)
(Valli wonders about the possible reasons for the Lord's delay)

అష్టపదీ - ౧౪

శ్లోకః -

గతాం గుహాభ్యర్ణం ఉపాగతాం తాం
సఖీం అథ ప్రాణ-ధవాద్ ఋతే సా ।
దృష్ట్వా విషణ్ణాం పరిశఙ్క్య దేవం
సక్తం కయాచిద్-విరహిణీ అథ ఆహ ॥ శ్లో. ౪౪॥

(ఉపజాతి - Upajati Metre - 11 Syllables per quarter)
(ప్రాణ-ధవ - Beloved husband)

అష్టపదీ ౧౪ Saranga Raga, Chapu Talam

మృగ-మద-బిన్దు-పరిష్కృత-ఫాలా ।
కచ-ధృత-వికసిత-విచకిల-మాలా ॥ ౧॥

పల్లవీ

కాఽపి గిరిశ-భువా । విహరతి నలిన-దృగ్ అభినవా ॥

పతి-విలిఖిత-మకరిక-కుచ-కలశా ।
చపల-కలేవర-చల-వసన-దశా ॥ ౨॥

శ్రమజల-లేశ-కరమ్బిత-వదనా ।
ధవ-మృదు-పాణిజ-శిథిలిత-రశనా ॥ ౩॥

సత్రప-ముకులిత-నయన-కువలయా ।
సరభస-చఞ్చల-కరమణి-వలయా ॥ ౪॥

గుహ-పరిరమ్భ-సపులక-శరీరా ।
కుసుమ-శరాసన-విగ్రహ-ధీరా ॥ ౫॥

విగలిత-కున్తల-సుమభృత-మఞ్చా ।
సఫలిత-సృష్టి-విధాయి-విరిఞ్చా ॥ ౬॥

శీత్కృతి-కర-రదనపట-యుగ-ధరా ।
దరహస-సూచిత-నిజ-సుఖ-విసరా ॥ ౭॥

మణిత-రణిత-పరిపోషిత-మారా ।
కలకల-రవ-రశన-జఘన-భారా ॥ ౮॥

విశ్వనాథ-కవి-భణితం అవిరతమ్ ।
గుహ-రసికం కలయతు సుఖ-భరితమ్ ॥ ౯॥

(విచకిల -jasmine, నలిన-దృగ్ - Lotus-eyed woman)

శ్లోకః -

కుముద-బన్ధుర-బన్ధు: అహో మమ స్వ-మహసా మహ-సాధన-పణ్డితః ।
కుసుమ-మార్గణ-మార్గణవత్ కరాన్ అలఘయన్ లఘయన్ మన ఏధతే ॥ శ్లో. ౪౫॥

(ద్రుత-విలమ్బిత - Druta-vilambita Metre, 12 syllables per quarter)
(మహ - great deeds, మార్గణ -arrow, అలఘయన్ - undiminishing , లఘయన్ - weakening)

అష్టపదీ - ౧౫

శ్లోకా -

అత్రాన్తరే దైవత-రాజ-పుత్రీం శ్యామాం ఉదూఢాం శశి-మౌలి-సూనుః ।
వల్లీం అభాణీత్ ప్రతిపాలయన్తీం స్మృత్వా జగామ ఇతి సఖీ సశోకమ్ ॥ శ్లో. ౪౬॥

(ఉపజాతి - Upajati Metre - 11 Syllables per quarter)
(దైవత-రాజ-పుత్రీ - Daughter of Indra , ఉదూఢాం - wedded)

నిశమ్య వచనం వల్లీ వయస్యా-వదన-చ్యుతమ్ ।
సబాష్పం విలలాప ఉచ్చైః దృష్ట్వా ఇవ గుహ-చేష్టితమ్ ॥ శ్లో. ౪౭॥

(అనుష్టుభ్ - Anushtubh Metre - 8 Syllables per quarter)

అష్టపదీ - ౧౫ Saveri Raga, Chapu Tala

ఉపమిత-ముదిరే తరుణీ-చికురే కర్షణ-శిథిలీ-కృతే ।
రచయతి మసృణం సురభి సఘుసృణం తటిద్ ఉపమితం ఆయతే ॥ ౧॥

పల్లవీ
కురుతే విహృతిం నిజభవనే । శరజో విహార-విపినే ॥

స దశన-వసనే బహురస-సదనే సుఘటిత-మదనాహవే ।
స్ఫుట-సుమ-మృదులం రద-పద-పటలం వికిరతి మధురాస్రవే ॥ ౨॥

లులిత-కచభరే సుమశర-ముకురే సులలితం అతి కోమలే ।
వితరతి తిలకం సహసితం అధికం పులకిత-గణ్డస్థలే ॥ ౩॥

ఘన-జఘన-తటే గలిత-చల-పటే కలకల-రవ-మేఖలే ।
ఘటయతి వసనం సురుచిర-రచనం లలిత-పులిన-మఞ్జులే ॥ ౪॥

కుచ-కలశ-యుగే గిరివర-సుభగే ఝరమివ మదనావహే ।
విమల-మణిసరం సరభస-మధురం కలయతి కమలా-గృహే ॥ ౫॥

జిత-బిస-కుసుమే హిమ-కిరణ-సమే సగుణమివ ముఖే నతే ।
శ్రమజల-నిచయం స్వనయన-విషయం ప్రవిదధద్ అతిమోదతే ॥ ౬॥

కమల-వద్ అరుణే లలనా-చరణే గతి-కృత-వరటా-జయే ।
స్థిరయతి వితులం నూపుర-యుగలం విదలిత-మదనామయే ॥ ౭॥

సఖి మమ విజనే స్థితం ఇహ గహనే మద-గజముఖ-సోదరే ।

సురపతి-కన్యాం రమయతి ధన్యాం విఫలం ఇదం అనాదరే ॥ ౭॥

శరభవ-శరణే కథిత-గుణగణే శ్రీకవి-విశ్వనాథే ।
కథయతి సరలం సహృదయ-హృదయం సరతు సురబల-నాథే ॥ ౮॥

(ముదిర - cloud, శరజ - Sharavanabhava(Subrahmanya), ప్రవిదధద్ అతిమోదతే - notices and rejoices, వరటా - swan)

అష్టపదీ - ౧౬

శ్లోకః -

మా తాపం భజ హే సఖి ! ప్రియతమో న ఆయాత ఇత్యాశయే
స అయం నన్దతు మాం ప్రతార్య మహిలాం అన్యాం గృహీత్వా శఠః ।
వాతో వాతు దరో విరాజతు మధుశ్రీః కోకిలః కూజతు
ప్రద్యుమ్నో ముదం ఏతు గచ్ఛతు మమ స్వాన్తం ముఖేన్దుం ప్రభోః ॥ శ్లో. ४౭॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)
(ప్రద్యుమ్న - Manmatha, మధుశ్రీః - Beauty of Spring)

అష్టపదీ - ౧౬ (Punnagavarali Raga, Adi Tala)

మనసిజ-మదహర-రుచి-భరితేన ।
శ్రయతి న సా శుచం అలి-విరుతేన ॥ ౧॥

పల్లవీ
యా సహితా శివ-సూనునా సఖి ।

శ్రుతిపథ-పరిసర-సర-నయనేన ।
భజతి న సా రుజం ఉడు-కమనేన ॥ ౨॥

ఛవి-ధుత-హిమకర-ముఖ-కమలేన ।
శ్వసితి న సా కురవక-ముకులేన ॥ ౩॥

ధృత-బహువిధ-మణి-ముకుట-వరేణ ।
లుఠతి న సా పిక-రణిత-భరేణ ॥ ४॥

అరుణ-కిరణ-నిభ-మృదు-వసనేన ।
జ్వలతి న సా విహరణ-విపినేన ॥ ౫॥

కిసలయ-సహచర-కర-యుగలేన ।

వహతి న సా శ్రమభరం అనిలేన ॥ ౬॥

భ్రమరిత-సుర-కచ-పద-జలజేన ।
ద్రవతి న సా కఠిన-హృదయజేన ॥ ౭॥

రస-జిత-సుధ-మృదు-తమ-వచనేన ।
దలతి న సా సుమ-తతి-శయనేన ॥ ౮॥

విశ్వనాథ-కవి-కృత-రచనేన ।
గుహ ఇహ విశతు సహృదయం అనేన ॥ ౯॥

(ఉడు-కమన - Moon, భ్రమరిత-సుర-కచ-పద-జలజ - One at whose lotus-feet, the heads of the Devas lie like bees)

శ్లోకా -

మన్దానిల త్వం మదనాన్తక ఆత్మజ-
చ్ఛాత్ర అద్రి-జాతోఽసి న సామ్ప్రతం తవ ।
మిత్రత్వం ఆశ్రిత్య మనోభువో మయి
క్లేశ-ప్రదానం గుహ-గామి-చేతసి ॥ శ్లో. ४९॥

(ఇన్ద్ర వంశ - Metre - Indravamsha - 12 Syllables per quarter)
(మదనాన్తక ఆత్మజ - Son of Shiva ఛాత్ర- (His) disciple, Agastya అద్రి - (his) mountain Malayachala)

వల్లీ శోచ్యతమాం గతా అద్య విపినే అవస్థాం అతను ఆతపాత్
ప్రమ్లాన-ప్రసవా అనవాప్య లుఠతి స్థాణ్వఙ్గజ ఆశ్లేషణమ్ ।
పాతు ఆకర్ణ్య సురర్షి-భాషితం ఇదం పౌరన్దరీం వఞ్చయన్
బాలాం నాగరికో బ్రువన్ వనలతాం రక్ష ఇతి సేనాపతిః ॥ శ్లో. ५०॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)
(స్థాణ్వఙ్గజ - Son of Shiva అతను ఆతప - Torment of Manmatha, సురర్షి - Narada, పౌరన్దరీ - Devasena)

ఇతి శ్రీవిశ్వనాథకవి-కృతౌ శ్రీగీతగాఙ్గేయ-కావ్యే విప్రలబ్ధా-వర్ణనే నాగరిక-సేనాపతిర్నామ సప్తమః సర్గః
(Thus ends the Seventh Chapter of GeetaGangeya, titled “Courtly Commander”)

అష్టపదీ - ౧౭

శ్లోకః -

కథమపి రజనీం అథ వ్యతీత్య స్మర-దలితా అపి పురోగతం నిశాన్తే ।
గుహం అనునయ-కారిణం నిరీక్ష్య ప్రణయ-రుషా స్ఫురదోష్ఠం ఆహ వల్లీ ॥ శ్లో. ౫౧॥

(పుష్పితాగ్రా - Pushpitagra 12,13 Syllables in each half)

(Valli speaks with anger arising from love, to her Lord)

అష్టపదీ - ౧౭ (Arabhi Raga, Adi Tala)

రజని-కలిత-సతత అసమ-శర-రణ-జాగరతో అరుణిమానమ్ ।
వహతి తవ ఈక్షణ-యుగం అరుణామ్బుజ-మివ వికసితం అతిమానమ్ ॥ ౧॥

పల్లవీ
చారునాయక చారుసాధక యాహి విధేహి న వాదమ్ ।
ప్రీణయ తాం గిరి-రాజ-సుతాఙ్గజ యా తవ జనయతి మోదమ్ ॥

ప్రథయతి తవ కృత-చిత్రక-కుచ-యుగ-లాఞ్ఛనం ఉరసి విశాలే ।
కువలయ-నయనా-దృఢ-పరిరమ్భణ-సమ్భ్రమ-రసం అనుకూలే ॥ ౨॥

ముఖమపి తావకం అనుసరతి ప్రియ-జనక-సకుఙ్కుమ-శోణమ్ ।
సాన్ద్ర-పయోధర-రఞ్జితం అనిశిత-కరం అవికల-పరిమాణమ్ ॥ ౩॥

రద-పద-భూషిత-భవదధరోఽయం ఫలితమివ లసతి బిమ్బమ్ ।
కేలి-శుకీ-ముఖ-సరభస-విరచిత-నిబిడిత-చిహ్న-కదమ్బమ్ ॥ ౪॥

ఉడుపతి-గణమివ కరజ-పదావలిం అఞ్చతి తావకం అఙ్గమ్ ।
హరిదుపల-సరచ్ఛవి-హరితాభం సారవం అమిత-తరఙ్గమ్ ॥ ౫॥

సుతను-దృగఞ్జన-రఞ్జిత-సమ్మద-జల-లవకం తవ చేలమ్ ।
జయపటం అనుహరతి మకర-కేతోః మషి-లిఖితాక్షర-జాలమ్ ॥ ౬॥

స్ఫుటయతి తవ పద-కమల-యుగం గమనాలసం ఏతద్ అపారమ్ ।
సముచిత-బన్ధన-శత-లసితాద్భుత-సురత-మహోత్సవ-సారమ్ ॥ ౭॥

తాం ఉపయాహి చిరాయసే ఇహ యది, యా భవద్ అభిమత-యోషా ।
రోష-యుతాపి భవేద్ అనుపదమపి భవద్ అనునయ-కృత-తోషా ॥ ౮॥

విశ్వనాథ-కవి-భాషితం ఇదమిహ విబుధజనా అనువారమ్ ।

ఖణ్డిత-రతి-తరుణీ-కృత-వచనం కురుత గిరి సపరివారమ్ ॥ ౯॥

(గిరి-రాజ-సుతాఙ్గజ - Son of Parvati, సాన్ధ్య-పయోధర - Evening cloud, ఫలిత - ripe, హరిదుపల-సర - emerald necklace, సారవ - Waters of Sarayu, సమ్మద-జల - tears of joy)

శ్లోకా -

ముఖం తే పశ్యన్త్యాః సరద-పద-దన్తచ్ఛదమపి
ప్రరూఢోరోజాఙ్కం కితవ భుజయోః అన్తరమపి ।
మమ అభూద్ ఆమోదః క్షణ-విరహితాం తాం అనునయేః
నమస్తేఽస్తు స్వామిన్ అలం అహృదయైః చాటు-నిచయైః ॥ శ్లో. ౫౨॥

(శిఖరిణీ - Shikharini Metre - 17 Syllables per quarter)
(అహృదయ - insincere)

వల్లీ-షడ్వదనౌ విలోక్య హసతి ప్రాతః సఖీనాం గణే
ముద్రావర్ణ-సువర్ణ-కఙ్కణ-గణ అగాధాఙ్క-కణ్ఠ-స్థలౌ ।
వల్లీం నమ్రముఖీం విశాఖ ఉరసా ధృత్వా విలక్షో అన్తరమ్
నీత్వా స్వ ఉన్నమిత ఏతదాస్య-కమలామోద ఉత్సుకః పాతు నః ॥ శ్లో. ౫౩॥

(శార్దూల విక్రీడితమ్ - Shardula Vikriditam Metre - 19 Syllables per quarter)
(అగాధ - deep, ఆస్య-కమల - Lotus-face)

ఇతి శ్రీవిశ్వనాథ-కవి-కృతౌ శ్రీగీత-గాఙ్గేయ-కావ్యే ఖణ్డితా-వర్ణనే విలక్ష-విశాఖో నామ అష్టమస్సర్గః ॥

(Thus ends the Eighth Chapter of GeetaGangeya, titled “Abashed Vishakha”)

అష్టపదీ - ౧౮

శ్లోకః -

కుసుమ-శరాసన-దూనాం రతి-సుఖ-హీనాం నవాగసా దీనామ్ ।
ధృత-మద-కలహోధీనాం అజహన్-మౌనాం సఖీ జగాద ఏనామ్ ॥ శ్లో. ౫౪॥

(ఆర్యా -Arya Metre - 12-18 Matras in each half)
(The Sakhi advises Valli to give up her anger)

అష్టపదీ - ౧౮ (Yadukula Kambhoji Raga, Adi Tala)

గుహం ఉపనతం ఇహ చిరం అభిలషితమ్ ।
కలయ నయన-విషయం ధురి వినతమ్ ॥ ౧॥

పల్లవీ
షణ్ముఖే మా భవ భామిని రోష-యుతా ॥

సఖి తవ సుమధుర-మధురస-సదనమ్ ।
కథమివ వితథయసి రదన-వసనమ్ ॥ ౨॥

తరుణిమ-వల్గితం ఉరసిజ-యుగలమ్ ।
సఫలయ సఙ్గత-పతి-కర-కమలమ్ ॥ ౩॥

తవ మధు-పవన-చలా తనుః ఏతమ్ ।
శ్లిష్యతు జగద్ అవలమ్బన-భూతమ్ ॥ ౪॥

కిం కురుషే సరలే సతి మానమ్ ।
మౌనమపి ధరసి కథం అనిదానమ్ ॥ ౫॥

విసృజ రుషం సృజ హర్షజ-వాష్పమ్ ।
సుఖయ శరజ-మపి శకలిత-బాష్పమ్ ॥ ౬॥

పవన-చపల-సరసీరుహ-నయనే ।
ధవం ఉపసర మృదు-కిసలయ-శయనే ॥ ౭॥

అనునయ-వచన-విధాయినం ఏనమ్ ।
జీవయ విరచయ మోద-నిధానమ్ ॥ ౮॥

విశ్వనాథ-కవి-భాషిత-గీతమ్ ।
ముదితం ఇదం రచయతు బుధ-జాతమ్ ॥ ౯॥

(ధురి - in front , అనిదానమ్ - without reason ధవ - husband)

శ్లోకా -

ఆయాసీద్ ఆయతాక్షి ప్రసవ-శర-సమో వీప్సయా ప్రేప్సితో యః
పశ్య అవశ్యాయ-శుభ్రాం తనుమపి విరహాద్ అస్య రస్యా త్వమేవ ।
శ్రుత్వా యుక్తం మద్ ఉక్తం వచనం అతి-హితం ప్రీణయేః ప్రాణనాథం
భోగ్యం భాగ్యం విహాతుం సఖి సముపనతం సామ్ప్రతం సామ్ప్రతం కిమ్ ॥ శ్లో. ౫౫॥

(స్రగ్ధరా - Sragdhara Metre : 21 Syllables per quarter)

(ప్రసవ-శర-సమ - Resembling Manmatha, వీప్సా - repetition, అవశ్యాయ - snow, రస్యా - captivating, సామ్ప్రతం - proper, సామ్ప్రతం - now)

।

సేవా-సక్త-పురన్దరాది-దివిషత్-సీమన్తినీ-కన్ధరా-
నృత్యన్-మఙ్గళ-సూత్ర-దార్ఢ్య-కరణాసక్తి-ప్రశస్త ఉద్యమామ్ ।
ఆప్త్యానీత-వినీత-వీర-నికర-ప్రక్రాన్త-సమ్భావనామ్
శక్తిం పాణి-తలే ధరన్ వనచరీ-ముగ్ధో విదధ్యాత్ శుభమ్ ॥ శ్లో. ౫౬॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)

(May Subrahmanya, holding the Vel (spear) that is renowned for making stable the Mangala Sutras of the wives of Devas led by Indra, charmed by Valli the forest girl, give us welfare.)

ఇతి శ్రీవిశ్వనాథ-కవి-కృతౌ శ్రీ-గీతగాఙ్గేయ-కావ్యే కలహాన్తరితా-వర్ణనే ముగ్ధ-శక్తిధరో నామ నవమస్సర్గః ॥

(Thus ends the Ninth Chapter of GeetaGangeya, titled “Charmed Shaktidhara”)

అష్టపదీ - ౧౯

శ్లోకః -

తాం సున్దరీం తదను లక్షణ-సూచితాగాః
ఉత్కమ్పిత-స్తనం ఉదశ్రు చ దూయమానామ్ ।
నిశ్వాస-వాత-చపలీ-కృత-కాననాన్తాం
స్వామీ సగద్గదం ఇదం వచనం బభాషే ॥ శ్లో. ౫౭॥

(వసన్తతిలక - Vasantatilaka Metre - 14 Syllables per quarter)

(దూయమానా - sorrowful, సగద్గదం - in a choked voice)

అష్టపదీ - ౧౯ (Mukhari Raga, Jhampa Tala)

తరుణి మయి దారుణం అహేతుక-రుషారుణం, నహి వికిర తవ నయన-కోణమ్ ।
అయం ఇహ సమీహతే శ్రిత-కరుణం ఈక్షణం, తావక-జనో మదన-శోణమ్ ॥ ౧॥

పల్లవీ
హితే సాధురీతే । వల్లి మయి మా అభినయ కోపమ్ ।
వహతి మధు-మారుతే మమ మనసి జాయతే । కా అపి గతిః ఉపశమయ తాపమ్ ॥

కిమితి చలితాధరం లులిత-కబరీ-భరం, పరిగలిత-బాష్ప-రస-ధారమ్ ।
తిష్ఠసి సమాకులా కిం ఉచితం ఇదం బ్రువే, త్యజ శోకం ఇమం అతి-గభీరమ్ ॥ ౨॥

మధుర-వచనేన సుధయా సమ-తురేణ తవ జీవయ సుమేషు-కృశ-రూపమ్ ।
వహసి కరుణావతి న కిఞ్చిదపి నాయకే మయి తపతి సాత్త్వం అనుతాపమ్ ॥ ౩॥

మన్తుం అభిశఙ్కసే యది రమణి మామకం, తథ్యం ఏవ ఆకలయ దణ్డమ్ ।
భుజ-యుగల-పరిణహనం ఆచర కలేవరే, శిఖరి-రద-లేఖం అధితుణ్డమ్ ॥ ౪॥

కురు లలిత-రశనయా మణి-ఘటితయా సహే, ప్రహతిం అయి ధీరం అధిదేహమ్ ।
భయ-పిశాచక-పలాయన-కృతే మన్త్రిణో, వేత్ర-లతికా-హతిం ఇవ అహమ్ ॥ ౫॥

మదన-విశిఖాహతి-వ్రణ-నికర-నిబిడితం, క్రోడతలం ఆశ్రిత-నిదాఘమ్ ।
సుఖయ కలయన్తీ అచిర-కృత-కుచ-నివేశనం, గాఢ-పరిరమ్భణం అమోఘమ్ ॥ ౬॥

ఘటయ మణి-కుణ్డలే శ్రవణ-యుగలే సుముఖి, నూపురమపి ప్రణయ పాదమ్ ।
ముఖరయ చ మేఖలాం సరభస-సమాగమే, మోదయ నివారయ విషాదమ్ ॥ ౭॥

కర-సరసిజేన తే పరిమలయ వపురిదం మలయజ-రసేన కృత-సేకమ్ ।
మమ ముఖం వీటికా-ఘుమఘుమితం ఆకలయ, శీతలయ మానసం అశోకమ్ ॥ ౮॥

శ్రీవిశ్వనాథ-కవి-భణితం అగజా-భువో, వల్లికాం ప్రతి వచన-వృన్దమ్ ।
గుహ-భజన-పర-రసిక-జనమనో-మోదకం, జయతు భువి పేశలం అమన్దమ్ ॥ ౯॥

(తుర - excellent, మన్తు - fault, పరిణహన - fastening, వీటికా-ఘుమఘుమిత - fragrant with betel leaves, అగజా-భువ - Son of Parvati. With these verses the Lord appeases Valli)

శ్లోకాః -

సుతను విసృజ ఆశఙ్కాం కిం కాతరా అసి మయి స్థితే
సతతమపి మే వల్లీ భిల్లీతి భాన్తి గిరో ముఖే ।
హృదయ-సదనే తు అన్యా కన్యా న వాసం ఉపేయుషీ
తద్ అలం ఇయతా వామం కామం ప్రమోదయ మామపి ॥ శ్లో. ౫౮॥

(హరిణీ - Harini metre 17 Syllables per quarter)
(గిర - words)

కువలయ-నయనే తవ ఆనతా భ్రూః
సుమశర-కార్ముక-దణ్డ ఏవ తస్మాత్ ।
అభిహతం ఉదితైః కటాక్ష-బాణైః

అధర-సుధాస్వరసేన జీవయేః మామ్ ॥ శ్లో. ౫౯॥

(పుష్పితాగ్రా - Pushpitagra Metre - 12,13 Syllables in each half)

ప్రాణాధీశ్వరి వీక్షసే త్వం అధరా ఆలోకాభిలాషా-ధరే
విశ్వాస అనువిధాయకే మయి పరం శ్వాసాన్ సృజసి ఆయతాన్ ।
ప్రాప్తా యత్ పరుషత్వం అపి అపరుషే అనఙ్గ-ప్రసఙ్గోద్యతే
యుక్తం త్వాం అనుసృత్య వచ్మి తనుయా అఙ్గానుషఙ్గ ఉద్యమమ్ ॥ శ్లో. ౬౦॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)

కా ఇయం నాథ మహేన్ద్రజే శబరజా కిం నామ వల్లీ ప్రియే
కిం కార్యం తవ సేవనం కిము ఫలం సాపత్న్యం ఇతి ఊహ్యతే ।
తత్కిం తే అభిమతం కథం భవద్ అభిప్రాయో నిరస్యో హఠాత్
ఏవం ప్రశ్న-సదుత్తరేషు చతురః షాణ్మాతురః పాతు నః ॥ శ్లో. ౬౧॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)
(This verse is a dialogue between Subrahmanya and Devasena, where He introduces Valli tactfully to her)

ఇతి శ్రీవిశ్వనాథ-కవి-కృతౌ శ్రీగీత-గాఙ్గేయ-కావ్యే మానినీ-వర్ణనే చతుర-షాణ్మాతురో నామ దశమస్సర్గః ॥

(Thus ends the Tenth Chapter of GeetaGangeya, titled “Skilful Shanmatura”)

అష్టపదీ - ౨౦

శ్లోకః -

అథ శరవణ-జాతే సాన్త్వయిత్వా ఆత్మబన్ధుం
గతవతి రతి-సజ్జే రమ్య-కుఞ్జమ్ రహస్యమ్ ।
రచిత-వివిధ-భూషాం వల్లికాం కాచిద్ ఆలీ
సతి రజని-ముఖే తాం సాదరం ప్రాహ వాణీమ్ ॥ శ్లో. ౬౨॥

(మాలినీ - Malini Metre : 15 Syllables per quarter)
(ఆలీ - Sakhi)

అష్టపదీ - ౨౦ Kalyani Raga, Chapu Tala

అతిమృదు-పల్లవ-శయన-యుతం శ్రిత-వఞ్జుల-మూల-విభాగమ్ ।

కోమల-కుఞ్జ-గృహం భవతీం ప్రతిపాల్య గతం అతుల-రాగమ్ ॥ ౧॥

పల్లవీ
రమ్యే శివ-తనుజమ్ వల్లి । ఉపగతం ఉపచర వల్లి ॥

చలిత-దలైః అపి అభిసృతి-కుఞ్జ ఉపాహ్వయతి ఇవ సరాగమ్ ।
అలి-నినదైః అభిసర గురుజఘనే మాం అవలమ్బ్య సవేగమ్ ॥ ౨॥

భవద్ అభిసరణ-విబోధికయా సఖి పిక-గణ-నాద-విదీర్ణమ్ ।
హంసక-కలకల-రవ-సుధయా పరిపూరయ నాయక-కర్ణమ్ ॥ ౩॥

శరవణ-జనుషే సఖి వినివేదయ మలయ-సమీర-కిశోరమ్ ।
భవతి నికటకే సుఖయతి మామితి సానుభవం సుఖ-పూరమ్ ॥ ౪॥

తవ గలనాద-సహోదర-కలగల-మధుర-నినాద ఉదారే
జనయతు మోదం ఉపాగత-మన్మథ-కాహల-రవవద్ అదూరే ॥ ౫॥

రతి-కలహే జయ పతిం అపరాధినం అధిక-సుఖేన భుజాభ్యామ్ ।
బన్ధనం అలఘు విధాయ నిపీడ్య చ కల్ప-లతా-సదృశాభ్యామ్ ॥ ౬॥

కుచ-కుమ్భ-యుగం రయ-గతి-విఘ్నం ఇహ ఆచరతి ప్రసభం తే ।
తద్ అనుభవతు దృఢ-నిశిత-నఖాఙ్కుశ-ముఖ-దలనం తవ కాన్తే ॥ ౭॥

అధర-రసం పరిపాయయ నాథం తిరయ సుధా-రస-చిన్తామ్ ।
అనునయ-చాటు-శతేన వయస్యే విసృజ సుదూరం అహన్తామ్ ॥ ౮॥

విశ్వనాథ-కవి-భణితమిదం శివభవ-పద-భక్తి-నిదానమ్ ।
విలసతు విబుధ-ముఖామ్బురుహే చిరం అతి-మధుర-రస-నిధానమ్ ॥ ౯॥

(హంసక - anklets, విదీర్ణమ్ - broken, punctuated, కలగల - cuckoo, రయ-గతి - swift movement)

శ్లోకాః -

ఆగచ్ఛేత్ ప్రియనాయికా అద్య కుశలం పృచ్ఛేత్ ప్రయచ్ఛేత్ చ సా
గాఢాలిఙ్గనం అఙ్గం ఉత్పులకతాం గచ్ఛేద్ ఇదం మామకమ్ ।
ఇత్థం ధ్యాయతి పశ్యతి ప్రలపతి భ్రామ్యతి అసౌ గాయతి
ప్రత్యేతి ప్రియం ఏత్య మఞ్జుల-వచః-పుఞ్జైః సుఖం ప్రాపయేః ॥ శ్లో. ౬౩॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)

కస్తూరీ-తిలకాయతే అధినిటిలం కర్ణే అసితాబ్జాయతే
నేత్రామ్భోజ-యుగే అఞ్జనాయత ఇయం గాఢా తమఃసన్తతిః ।
కణ్ఠే నీల-సరాయతే కటి-తటే శ్యామాయ-చేలాయతే
సాహాయ్యాత్ స్మర-శాసితా అమ్బుజ-దృశాం ఆనన్ద-కన్దాయతే ॥ శ్లో. ౬౪॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)
(గాఢా తమఃసన్తతిః -dense darkness, స్మర-శాసితా - Instructed by Kama, అమ్బుజ-దృశాం - to all lotus-eyed women)

గాఢాన్ధకారం అపి చేతన-జాల-దృష్టేః
సఞ్చార-లోప-కరణే దృఢ-బద్ధ-కచ్ఛమ్ ।
సిద్ధాఞ్జనం వితనుతే హి అభిసారికాణాం
ఆశ్చర్యం ఏష మదనాభిధ-వైద్యరాజః ॥ శ్లో. ౬౫॥

(వసన్తతిలక - Vasantatilaka Metre : 14 Syllables per quarter)
(Even when the dense darkness is determined to obscure the vision of all living beings, amazingly, this doctor called Manmatha provides a magical collyrium for the eyes of lotus-eyed women (so that they can find their way to their trysts))

అష్టపదీ - ౨౧

శ్లోకః -
వక్త్రేన్దు-మన్దస్మిత-చన్ద్రికాభిః
ధ్వస్త అన్ధకారే స్థితా అత్ర కుఞ్జే ।
ద్వారి స్థితం వీక్ష్య గుహం సలజ్జాం
వల్లీం సఖీ ప్రాహ సహర్షమేవమ్ ॥ శ్లో. ౬౬॥

(ఉపజాతి - Upajati Metre - 11 Syllables per quarter)

అష్టపదీ ౨౧ : Ghanta Raga, Jhampa Tala

కేలి-కలనా ఉచిత-నికుఞ్జ భవనే ।
ఇహ విహర దర-హసిత-వశిత-కమనే ॥ ౧॥

పల్లవీ
సుఖయ బాలే సోమధర-సూనుమ్ ।

మధుకర-నికర-రచిత-మధుర-గానే ।
ఇహ విహర గతి-విజిత-హంస-యానే ॥ ౨॥

సరస-మృదు-కుసుమ-చయ-రుచిర-శయనే ।
ఇహ విహర రస-సదన-సురభి-వదనే ॥ ౩॥

సున్దర-మరన్ద-రస-లహరి-శీతే ।
ఇహ విహర విపినచర-నృపతి-జాతే ॥ ౪॥

మధు-పవన-ఘటిత-సుమ-సురభి-పూరే ।
ఇహ విహర మధు-విజయి-వచన-సారే ॥ ౫॥

తరుణ-శుక-పిక-నికర-కలిత-రావే ।
ఇహ విహర కపట-గుణ-రహిత-భావే ॥ ౬॥

సరల-కిసలయ-నిచిత-దృఢ-వితానే ।
ఇహ విహర ముఖ-మిలిత-మధురపానే ॥ ౭॥

మదన-శర-జనిత-దర-దలన-ధీరే ।
ఇహ విహర జలద-నిభ-చికుర-భారే ॥ ౮॥

శ్రీవిశ్వనాథ-కవి-కథిత-గానమ్ ।
కురుత వదనామ్బుజే కుశల-దానమ్ ।
భజత రసికాః సతతం ఈశం ఏనమ్ । ౯॥

శ్లోకః -
బాలే త్వత్ప్రతిపాలకే దృఢ-పరీరమ్భ ఉత్సుకే షణ్ముఖే
క్రూరైః కౌసుమ-కార్ముకైః శర-గణైః సన్తాపిత-స్వాన్తరే ।
ప్రేమ-ద్యోతక-మన్దహాస-లహరీ భూయాత్ తవ ఆహ్లాదినీ
కా ఇయం భీతిరిహ త్వదేక-శరణే నిశ్శఙ్కం అఙ్కం భజ ॥ శ్లో. ౬౭॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)

అష్టపదీ - ౨౨

శ్లోకః -
తతః ససాధ్వసం వల్లీ సహర్షం చ లతా-గృహమ్ ।
ప్రావిశత్ షణ్ముఖాస్థానం రణన్-మధుర-నూపురమ్ ॥ శ్లో. ౬౮॥

(అనుష్టుభ్ - Anusthubh Metre - 8 Syllables per quarter)

అష్టపదీ - ౨౨ Madhyamavati Raga, Adi Tala

వల్లీ-వదన-విలోకన-వికసిత-సరస-విలోచన-భాజమ్ ।
హ్రాదమివ హిమకర-దర్శన-ఫుల్ల-సమధు-రస-నీల-సరోజమ్ ॥ ౧॥

పల్లవీ
గిరిజా-తనుజం సముదిత-మదన-వికాసమ్ ।
ఆససాద సమ-హార్దం అసౌ గురు-ముదం అధి-కుఞ్జ-నివాసమ్ ॥

విద్రుమ-సమ్పుట-వినిహిత-మౌక్తిక-మణి-నికరమివ దధానమ్ ।
దర-హసిత-స్ఫురితాధర-లసితం రదగణం అధిక-విభానమ్ ॥ ౨॥

శిఖర-విరాజిత-జలద-పరిష్కృత-కనక-ధరాధర-శోభమ్ ।
మసృణ-శిరోరుహ-భార-విభాసుర-శిరసం ఇమం మిహిరాభమ్ ॥ ౩॥

మరకత- తిలక-ద్యుతి-వలిత-భ్రూ-మణ్డిత-మఞ్జుల-ఫాలమ్ ।
నవజల-భరిత-తటాక-మివ క్రమ-తట-సఙ్గత-శుక-బాలమ్ ॥ ౪॥

హీర-మణీ-మయ-కుణ్డల-కాన్తి అను-రఞ్జిత-మఞ్జు-కపోలమ్ ।
కోకనదోపరి-సఙ్గత-ధవలచ్ఛద-కమలాకర-లీలమ్ ॥ ౫॥

తరల-తరల-బహు-విమల-మణి-నిచయ-కలిత-మనోహర-హారమ్ ।
అనుకృత-వాత-చలద్-బహు-బుద్బుద-శోణ-నదామ్బు-విహారమ్ ॥ ౬॥

బిభ్రతం అధికటి కానక-తన్తు-వినిర్మిత-చిత్రిత-చేలమ్ ।
సన్ధ్యా-కాల-పయోద-మివ స్ఫురద్ ఇన్ద్ర-ధనూ-రుచి-జాలమ్ ॥ ౭॥

అఙ్గద-కఙ్కణ-భూషిత-భుజయుగం అద్భుత-గాత్ర-నివేశమ్ ।
సమదన-చల-కర-సూచిత-దయితా-కుచ-వహనాభినివేశమ్ ॥ ౮॥

వల్లీ ఆలోకజ-నిజముదమపి తద్-వచన-సమయం అధిధాతుమ్ ।
శ్రుతి-నికట-గతాం దృశం అభిదధతం రుచి-జిత-సుమ-శర-కేతుమ్ ॥ ౯॥

విశ్వనాథ-కవి-విరచితం ఇదమపి గీతం అశేష-బుధానామ్ ।
భవతు ముదావహం అనవరతం ప్రియ-శివసుత-చరిత-సుధానామ్ ॥ ౧౦॥

(హ్రాద - Lake, హార్దం - affection, కానక తన్తు - golden thread, అధిధాతుమ్ - to augment, అభిదధతం - bring in contact, సుమ-శర-కేతు - Manmatha's emblem (fish))

శ్లోకాః -

సలీలం గచ్ఛన్త్యాః చకిత-చకితం భర్తృ-సవిధమ్
ముఖేన్దుం పశ్యన్త్యా అమిత-ముదితో బాష్ప-విసరః ।
స్మర-మ్లానం నాథం స్నపయితుం ఇవ ప్రాప్త-సమయమ్
రవి-గ్లానం చన్ద్రోపల-జలభరో అద్రేః తటమివ ॥ శ్లో. ౧౯॥

(శిఖరిణీ - Metre : Shikharini - 17 Syllables per quarter)

ప్రచణ్డ అమర్త్యారి-ప్రమథన-సముచ్చణ్డ-విభవః
ససౌహార్దం పుత్ర్యా త్రిదశ-నృపతేశ్చుమ్బిత ఇహ ।
యదీయో దోర్దణ్డో జయ-కమలయా అమణ్డ్యత సదా
స మే సుబ్రహ్మణ్యః కలయతు కలా-కౌశలమయమ్ ॥ శ్లో. ౨౦॥

(శిఖరిణీ - Metre : Shikharini - 17 Syllables per quarter)

(May Subrahmanya, whose glory caused destruction of fierce Asuras, dear to the daughter of Indra, whose arms are adorned by the goddess of victory, give me expertise in the arts)

కుత్ర త్వం వల్లి యాతా సహచరి కుమరీ-తీర్థం ఏతత్ కిమర్థమ్ ।
స్నాతుం పాతుం చ యుక్తం కథం అయం అధరః సక్షతః మత్స్య -దంశాత్ ।
మాయీ యాతః సహాయః క్వ తవ సజరఠః కుత్ర వా ఇతి ఊర్ణువాణామ్
సానన్దః స్కన్దదేవో వితరతు కుశలం వీక్ష్య సాకూతం ఏతామ్ ॥ శ్లో. ౨౧॥

(స్రగ్ధరా - Sragdhara Metre - 21 Syllables per quarter)

(This verse describes a conversation between Valli and her Sakhi, after Valli has met Subrahmanya first as an old man, and then in His real form. ఊర్ణువాణా - Concealing)

ఇతి శ్రీవిశ్వనాథ-కవి-కృతౌ శ్రీగీతగాఙ్గేయ-కావ్యే వల్లికా-మిలనే సానన్ద-స్కన్దదేవో నామ ఏకాదశః సర్గః ।

(Thus ends the Eleventh Chapter of GeetaGangeya, titled “Joyful Skandadeva”)

అష్టపదీ - ౨౩

శ్లోకః -

తదను సహసా యాతే కార్యచ్ఛలేన సఖీజనే
సదర-మధర-స్నిగ్ధ-స్ఫీత-స్మితార్ద్ర-నతాననామ్ ।
కుసుమ-శయనే న్యస్తాపాఙ్గా-మనఙ్గ-వశంవదామ్

శరవణభవో వాచం ప్రాహ ప్రియాం సకుతూహలమ్ ॥ శ్లో. ౭౨॥

(హరిణీ - Harini Metre - 17 Syllables per quarter)

అష్టపదీ - ౨౩ Nadanamakriya Raga, Adi Tala

వికసిత-సుమ-శయనే మమ సున్దరి కలయ తవ మృదుల-పాదౌ ।
ఇదమపి మార్దవ-గుణం అధిలభతాం స్పర్శన-మణి అవిభేదౌ ॥ ౧॥

పల్లవీ
కురు సహసా గౌరీ-సుతమ్ । అతి-సుఖయుజమయి మాం వల్లికే ॥

త్యజ నహి కశ్చిదిహ అస్తి సుహాసిని నయన-నిమీలనం ఏవమ్ ।
పశ్య విలజ్జం ఉపాగతం అధిక-ప్రియం అతిశయిత-విభావమ్ ॥ ౨॥

వదన-సరోరుహ-తల్లజ-నిర్గలద్ అమృత-రసేన నితాన్తమ్ ।
మధుకర-మివ పద్మిని మాం ప్రీణయ మనసిజ-శర-హతి-తాన్తమ్ ॥ ౩॥

అపహర కఞ్చుకం అర్ధ-విపాటితం ఉరసిజ-గూహకం ఏనమ్ ।
విఘటయ తాపం ఉరోజ-యుగం హృది మమ వినివేశ్య సుపీనమ్ ॥ ౪॥

శ్లథయితుం అంశుకం ఇచ్ఛతి దయితే విరహ-గదం ఇవ జనోఽయమ్ ।
ఉరరీకురు మామక-నాథనం ఇహ జీవయ మాం అసహాయమ్ ॥ ౫॥

మదనజ-కమ్పన-చల-ఘన-జఘనక-చల-రశనా కల-రావమ్ ।
ఘటయితుం అభిలషితం మమ తనుతే సాన్త్వనం ఇవ భజ భావమ్ ॥ ౬॥

అతిదూర ఆగతి-ఖేదయుతం తవ చరణయుగం అతివహేయమ్ ।
గల-దర-నిఃసృత-మణి-మథిత-శ్రమ-కణ-నికరం అపనయేయమ్ ॥ ౭॥

మనసిజ-జయ-దున్దుభి-నినదాయిత-మణిత-రవైః కృత-మోదమ్ ।
హసిత-సుధారస-వచన-కదమ్బైః అపనయ మానస-ఖేదమ్ ॥ ౮॥

విశ్వనాథ-కవి-నిగదితం ఇదమిహ విశదిత-షణ్ముఖ-తోషమ్ ।
విహరతు కణ్ఠతలే అఖిల-విదుషాం విరచిత-బహు-పరితోషమ్ ॥ ౯॥

(స్పర్శన - gift, ఉరరీకురు - accept , నాథన - request)

శ్లోకాః -

సా ధూనోతి కరౌ సకఙ్కణ-ఝణత్కారం జిఘృక్షౌ ప్రియే
వేగాద్ ఆస్య-సుధాం కరోత్యపి తిరశ్చీనం పిపాసౌ ముఖమ్ ।

మా మా మేతి చ భాషతే హఠ-సమాశ్లేషం చికీర్షౌ గిరమ్
పుష్ణాతి అస్య తథా అపి సమ్మదమిదం కామస్య లీలాయితమ్ ॥ శ్లో. ౭౩॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)
(ధూనోతి - shakes)

ఉద్యుక్తా దయితం విజేతుం అధునా సౌమేషవే సఙ్గరే
దోర్వల్లీ-దృఢ-బన్ధనాని అతి-దృఢోరోజ-ద్వయాస్ఫాలనమ్ ।
తీక్ష్ణాగ్రై-ర్దశనై-ర్నఖైశ్చ దలనం చక్రే తథా అపి అఙ్గ-సా
శ్రాన్తా ఏషా హి అబలాత్వం ఉత్పల-దృశాం యుక్తం కుతోఽస్తు అన్యథా ॥ శ్లో. ౭౪॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)

కేశా ఆకులితాస్స్రజో విగలితాః స్విద్యన్-ముఖామ్భోరుహం
శ్వేతా దన్తపటీ శ్లథా భుజలతా నిశ్చేష్టితౌ చ స్తనౌ ।
శోణా నేత్రయుగీ నఖ-క్షత-పరిక్లిష్టం చ వల్ల్యా వపుః
తాం ఆదాయ తథా అపి మోహనకరీం దోర్భ్యాం ననన్ద ప్రభుః ॥ శ్లో. ౭౫॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)

అష్టపదీ - ౨౪

అథ వల్లీ రతి-రభస-శ్రాన్తా సప్రేమ-వచనం ఇదం ఊచే ।
సానన్దం శివసూనుం మన్దం మన్దం మరన్ద-రస-రుచిరమ్ ॥ శ్లో. ౭౬॥

(ఆర్యా - Arya Metre 12-18 Matras in each line)

అష్టపదీ - ౨౪ (Mangalakausika Raga, Eka Tala)

ప్రియ శివసమ్భవ ! లమ్బయ మృగమద-చిత్రకం అత్రపం ఏవ మే
వదన-తలే విమలే మధుకర-మివ పుష్కర-పుష్ప-మనోరమే ॥ ౧

పల్లవీ
శివనన్దనే శుభ-మానసా ఖేలతి । కథయామాస సా ॥

అధరం ఇమం మమ నిర్మిత-యావక-లేపజ-రూప-విభాసురమ్ ।
కలయ నిరన్తర-దన్తపదం తవ సరభసం ఏవ సహోదరమ్ ॥ ౨॥

ఘన-నిభ-చికుర-కులం మమ మణ్డయ కేలి-కలా-మరుద్ ఆకులమ్ ।
బహువిధ-కుసుమిత-సుమ-తతి-కృత-చపలాయిత-మాలికయా అతులమ్ ॥ ౩॥

ప్రతను సుముఖ-సవిశేష-విశేషకం అతి-నిబిడోరసిజ-ద్వయే ।
హిమ-ఘనసార-పటీర-రసేన మతఙ్గజ-కుమ్భ-తటాద్వయే ॥ ౪॥

అధికటి యోజయ మే జయశక్తి-ధర స్వయం ఉత్స్వన-మేఖలామ్ ।
హరిత-పటోపరి తృణ-తతి-గత-హరిగోప-గుణావలి-మఞ్జులామ్ ॥ ౫॥

ఆకలయ అఞ్జన-రఞ్జనం ఆశ్రిత-కఞ్జన-భఞ్జన-నైపుణే ।
ప్రమద-నిరర్గల-నిర్గలదశ్రు-నిసర్గ-విసర్గ-యుజి ఈక్షణే ॥ ౬॥

కఙ్కణం అఙ్గద-సఙ్గతం ఇహ కురు మమ చతురేణ కరేణ తే ।
బాహౌ గుచ్ఛ-లసచ్ఛవి-రజ్యద్ అశోక-భృశోపమ ఆయతే ॥ ౭॥

శ్రవసి చ కుణ్డల-మణ్డల-మణ్డనం ఉరసి విలాసయ మాలికామ్ ।
రతి-విషమం చ సమం సకలం కురు మమ పరిపాలయ నాయికామ్ ॥ ౮॥

విశ్వనాథ-కవి-విరచితం ఉచితం ప్రియశివ-సమ్భవ-సఙ్కథే ।
లసతు రసజుషాం చేతసి విదుషాం పూర్ణ-పురాణ-మనోరథే ॥ ౯॥

శ్లోకాః -

అథ స కరుణా-సిన్ధుః బన్ధుః పులిన్ద-తనూ-భువో
వ్యరచయద్ అయం దక్షో వక్షోరుహే మకరీక్రియామ్ ।
హృది పరికరోదారం హారం రణన్-మణి-నూపురమ్
రుచిర-వసనం నేత్రే శ్రోత్రే అఞ్జనం మణి-కుణ్డలమ్ ॥ శ్లో. ౭౭॥

(హరిణీ - Harini Metre - 17 Syllables per quarter)

ఉద్యన్-మాన్మథ-జన్య-జన్య-చలన-స్థానా విభూషాః పునః
సౌహార్దేన సమం వనేచర-భువి స్వామీ ప్రతిష్ఠాపయన్ ।
ప్రాప్త ఏతత్ప్రియ-బాన్ధవ అనుమతిః అపి ఏనాం ఉదూహ్య అనయా
ప్రాప్య స్కన్దగిరిం సుతాం సురపతేః తన్వన్ దదాతు శ్రియమ్ ॥ శ్లో. ౭౮॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)
(After adorning Valli lovingly with ornaments, Subrahmanya married her with her dear relatives′ permission and reached Devasena in Skandagiri with her. తన్వన్ - reaching)

మధురమితి మరన్దం ఫాణితం చ ఇక్షుసారం
మధు-రసమపి దుగ్ధం మన్యతాం అన్య ఏవ ।

గుహ-భజన-పరాణాం సార-సఙ్గ్రాహకాణామ్
అతి-మధురమిదం స్యాద్-గీత-గాఙ్గేయం ఏవ ॥ శ్లో. ౭౯॥

(మాలినీ - Malini Metre - 15 Syllables per quarter)
(Others may think honey, syrup and sugarcane juice, milk etc. are sweet. To those who are engrossed in praising Guha, this Gita Gangeyam is very sweet. ఫాణితం - syrup)

సకారుణ్యః పాయాత్ స్మర-విజయి-లావణ్య-జలధిః
తరుణ్యాశ్లిష్ట అఙ్గః సుర-పరిషద్ అగ్రణీ అభినతః ।
శరణ్యో లోకానాం త్రిదశ-ముని-పణ్య అమిత-గుణః
స మాం సుబ్రహ్మణ్యః శిఖి-గిరి-వరేణ్యాగ్ర-సదనః ॥ శ్లో. ౮౦॥

(శిఖరిణీ - Shikharini Metre - 17 Syllables per quarter)
(May Subrahmanya, the merciful one, surpassing Manmatha in beauty, embraced by the youthful Devasena and Valli, saluted by Indra, refuge of the world, extolled for his qualities by Devas and Rishis, resident of Kunrakkudi, protect me)

వల్లీ-సస్మిత-కామ-మన్థర-చల అపాఙ్గ-ప్రభామణ్డలీ-
వ్యాకోచ అర్జున-మేచక ఉత్పల-సర-భ్రాజత్ శిరోధిః సదా ।
సుప్రీతః సుమ-శేఖరస్య తనుజో అస్మాకం స్వ-భక్తేష్ట-కృత్
సుబ్రహ్మణ్య ఉదార-మఙ్గల-నిధిః సమ్పాదయేన్-మఙ్గలమ్ ॥ శ్లో. ౮౧॥

(శార్దూల-విక్రీడితమ్ - Shardula-vikriditam Metre : 19 Syllables per quarter)
(May the delighted son of Shiva, Subrahmanya, whose neck seems to be adorned with a garland of white and blue lilies, due to Valli′s (white) smiles and loving (dark-eyed) glances, give us welfare. సుమ-శేఖరస్య తనుజ - Son of Shiva.)

రమ్యం శ్రీవిశ్వనాథః కవిఃఅవదద్ ఇదం గీతగాఙ్గేయ-కావ్యమ్
శ్రీమత్-కానాడు కాత్తాన్ పురవరసదనః శాబ్దికః స్కన్ద-భక్తః ।
గృహ్ణన్తః స్కన్ద-భక్తాః ముదమపి పరమాం తే అపి విన్దన్తు గానాత్
పుష్టిం దార్ఢ్యం చ భక్తిం శ్రియం అతి-బహులాం సన్తతం ప్రాప్నువన్తు ॥ శ్లో. ౮౨॥

(స్రగ్ధరా - Sragdhara Metre : 21 Syllables per quarter)
(Vishvanatha Kavi, a grammarian, resident of Kanadukathan, devotee of Skanda, composed this charming Gita Gangeyam. May devotees of Skanda take it, obtain great joy by singing it, and obtain strength, health, devotion and immense wealth always)

ఇతి శ్రీవిశ్వనాథ-కవి-కృతౌ శ్రీ-గీతగాఙ్గేయ-కావ్యే స్వాధీన-భర్తృకా-వర్ణనే సుప్రీత-సుబ్రహ్మణ్యో నామ ద్వాదశస్సర్గః ।

(Thus ends the Twelfth Chapter of GeetaGangeya, titled “Very delighted Subrahmanya”)

ఇతి శ్రీనవసాల-రాజధానీ-విరాజమాన-శ్రీగోకర్ణ-క్షేత్రవర-సన్నిహిత-శ్వేతనదీతీర-బాభాస్యమాన- శ్రీశివపుర-అగ్రహారాభిజనస్య, కానాడు-కాత్తాన్-నగరీ-నివాసినః, శ్రీరామసుబ్రహ్మణ్య-సుధీన్ద్రసూనోః, శ్రీబాలామ్బికా-గర్భశుక్తి-శౌక్తికేయస్య, శాబ్దికస్య, శ్రీమద్-రామాయాణాది-తత్వ-వివేచకస్య,
శ్రీవిశ్వనాథకవేః కృతిషు, శ్రీ గీతగాఙ్గేయ-కావ్యం సమ్పూర్ణమ్ ॥

Thus is completed, the Gita Gangeya Kavyam, one among the works of Sri Vishvanatha Kavi, who is among the good people born in Shivapura Agrahara, which shines on the banks of Vennaru, where the Gokarna Kshetra is situated in Pudukkottai town, who is the resident of Kanadukathan town, the son of Sri Ramasubrahmanya and the pearl from the womb of Srimati Balambika, a grammarian and scholar of Ramayana and other texts.

Notes :

1. In every Ashtapadi, the Pallavi is sung after every stanza, as a refrain.
2. Hyphens are added just to make the text easier to read
   - between the words that make up the Samasas or compound words
   - between words that are combined due to Sandhis.

   If the latter word in the Sandhi starts with a vowel, the letter after the hyphen would be the last consonant of the first word. Eg. భజతా-మరోగ should be read as భజతామరోగ
3. The mUlam without the notes is given in a separate file.

శ్రీగీతగాఙ్గేయమ్ సుబ్రహ్మణ్యాష్టపదీ సటీక

Kaanaadukaathaan Sri Vishvanatha Kavi

Kaanaadukaathaan Sri Vishvanatha Kavi, the author of Gita Gangeyam : A short life-sketch

Amongst the many books inspired by Gita Govindam of Jayadeva, some of the well-known ones are Rama Ashtapadi, and Shivageetimaalaa. These celebrate Rama and Sita, and Shiva and Parvati as the hero and heroine of their work, respectively. One of the recent additions to such works, is the Gita Gangeyam, which has been written in the first half of the 20th Century, CE.

The author of this work is Sri Vishvanatha Kavi, who resided in Kaanaadukaathaan and in Kundrakudi, in Tamil Nadu, India. He was born circa 1890 CE, and lived till around the age of sixty. His parents were Sri Ramasubramanya Sarma and Balambal, and they were residents of the Shivapuram Agraharam, in Srigokarnam. Srigokarnam (Tirugokarnam in Tamil) is an important temple in Pudukottai, and Goddess Parvati, known there as Brhadamba, is the tutelary deity of the Tondamaan kings who ruled from Pudukkottai in the past few centuries. The Kavi's family worshipped Lord Subrahmanya in Vaideeswaran Koil, and later in Kumaramalai (a small hill shrine near Pudukkottai) as their family deity. Later when he started residing in places around Kundrakudi, the family embraced Lord Subrahmanya of Kundrakudi as their chosen deity. In fact, he has composed Gita Gangeyam in praise of Lord Subrahmanya of Kundrakudi, which is also known as Mayuragiri. He has used synonyms for the place, such as Shikhi-shaila, Mayura-bhudhara etc. in the work.

Sri Vishvanatha Kavi completed his studies in the Vedas and became a Ghanapaathi. He was an Adhyaapaka (instructor) of the Vedas in the Vedapathashala in a village called Uyyakkondaan Siruvayal (now known as O. Siruvayal). He was also well-versed in the Valmiki Ramayana and used to conduct discourses on the Ramayana. In the Tamil month of Aippasi (Ashvayuji), he also held readings of the Tulaa Puraanam, which extols the greatness of River Kaaveri. Apart from these, he was also a Shaabdika (grammarian), who

could perform Ashtaavadhaanam in Vyaakarana (i.e. he could pay attention to and respond to eight different kinds of queries simultaneously posed to him regarding grammar). He was also devoted to his spiritual routine and would not eat until he completed his Shiva Panchaayatana Puja everyday. He had great devotion towards Mahasvami of Kanchi, as well as towards Kutraalam Mouna Svami, whose Math he would occasionally visit and spend a month or so in.

Family members of Sri Vishvanatha Kavi recall that when they later went to have Darshan, Kanchi Mahasvami told them about him, and enquired if they had learnt anything from him. It is also said that the Mahasvami directed some people with doubts in some texts to Sri Vishvanatha Kavi for clarifications.

About fifty years ago, the family (then living in Thirumeyyam) had a visitor from the French Institute of Puducherry, who wanted to collect the works of Kavi. When they searched the ancestral house in Kundrakudi, the room was seen to be invaded by termites. The few available manuscripts were taken by the visitor to the French Institute. Those works were in the Grantha script, it is said. As of now, the only work available to us is the Gita Gangeyam.

Sri Vishvanatha Kavi was married to Smt. Meenakshi. Having no children, the couple adopted his brother′s son Sri Ramanathan. Sri Ramanathan completed his Vedic studies upto Ghana, and also mastered South Indian Classical music, having taken lessons from Sri Kottaiyur Ramachandra Bhaagavatar. Sri Ramanathan′s younger son Sri Meenakshisundaram is a musician and music teacher, and his son, Sri Kundrakudi M. Balamuralikrishna is a well-known vocalist today.

The immensely famous violinist of yesteryears, Kunnakkudi R. Vaidyanathan, also belongs to this family. His father Sri Ramaswamy was another younger brother of Sri Vishvanatha Kavi.

Sri Vishvanatha Kavi spent his later years with his son′s family in Keezha-Poongudi. Till the end he continued his teaching and discourses. He was unwell only for a week before he passed away.

The Gita Gangeyam is a short Kavya, a great work filled with charming verses, that describes the sports of Lord Subrahmanya (Gangeya) and His younger consort Sri Valli. Although modelled after Gita Govindam, it has a rare beauty of its own. It has 24

Ashtapadis (songs with 8 stanzas) in differing rhythms and has some Shlokas before and after each Ashtapadi. These Shlokas are set in a variety of Chandas (metres) and have amazing descriptions of Nature, the heroic deeds of Subrahmanya and various nuances of the emotions of love. Many are simply sublime prayers to Him.

The book was published in 1982 by Murugan Tiruvarut Sangam of Chennai, under the guidance of musician and scholar Sri TS Vasudevan. It was made part of the Guha Bhajana Sampradaaya and published in the book of Hari-hara-guha Bhajana Sampradaaya published by Sri AK Gopalan Bhagavatar. Later it was also published by Pranatartihara Bhajana Mandali of Bengaluru and then by Dr P Siva of Hyderabad. Reconciling these four sources, this book has now been uploaded online in www.sanskritdocuments.org, under the Stotras of Subrahmanya. We hope many will read and appreciate this beautiful Kavya and musicians will add songs from it in their repertoire.

Note : Some of the lesser known words have been spelt here with double a′s to aid their correct pronunciation.

Enocoded, edited, and proofread by

Rajani Arjun Shankar rajani$_{a}rjun\ at\ yahoo.com$

Help from Sri Chandrashekhar Kalyanaraman

Shri Gitagangeyam SubrahmaNya Ashtapadi with Notes

pdf was typeset on July 9, 2023

Please send corrections to *sanskrit@cheerful.com*